VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

**■ Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 53)**

z dnia 16 listopada 2016 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 53)

16 listopada 2016 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Piotrowicza (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

**– poselski projekt ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (druk nr 963).**

W posiedzeniu udział wziął **Michał Małdziński** adwokat.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Dawid Ożóg, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller, Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Serdecznie witam wszystkich państwa, w szczególności witam panie i panów posłów, witam mecenasów z Biura Legislacyjnego, witam sekretarzy Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie poselskiego projektu ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, druk nr 963. Czy są uwagi do zaproponowanego porządku obrad? Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, a nikt takiego nie zgłasza, uznam, że Komisja zaaprobowała zaproponowany porządek obrad.

Drodzy państwo, pierwsze czytanie odbyło się w dniu 4 listopada bieżącego roku, a w dniu wczorajszym Sejm odrzucił wniosek o odrzucenie projektu ustawy. A zatem przystępujemy do dalszych prac nad tą ustawą w Komisji. Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Po raz szósty czy siódmy pracujemy nad kolejną ustawą o Trybunale Konstytucyjnym. Chciałbym zgłosić wniosek o wysłuchanie publiczne. Uważam, że jest to ważna ustawa, po raz kolejny procedowana, która znacznie różni się od ustawy, którą państwo proponowaliście nie dalej niż pół roku temu, czyli na początku lipca, i powinno się odbyć wysłuchanie publiczne, żeby organizacje społeczne mogły również się do niej odnieść. Przypominam, że jest to projekt poselski, który nie był w żaden sposób konsultowany, nie ma trybu konsultacji z organizacjami prawniczymi, ze światem nauki, z konstytucjonalistami. Myślę, że dobrze by było, gdyby państwo się zgodzili chociaż raz, bo mam nadzieję, że to już jest jeden z ostatnich projektów dotyczących Trybunału Konstytucyjnego, i uczynili taki gest w stronę opinii publicznej i przeprowadzili wysłuchanie publiczne. Proponuję, żeby ono się odbyło 18 stycznia w gmachu Sejmu. Oczywiście wniosek na piśmie zaraz złożę, ale proponuję żebyście państwo chociaż raz zechcieli wysłuchać opinii publicznej w tej sprawie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pani poseł profesor Krystyna Pawłowicz. Proszę bardzo.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

A niech pan powie, o czym te organizacje publiczne, społeczne miałyby się wypowiadać? Jakiś pan magister przyjdzie i co będzie opowiadał? Pan chce zaprosić specjalistów prawa konstytucyjnego i mieliby mówić, że sędzią jest ten czy tamten? To jest w ogóle bez sensu. Pan po prostu chce przedłużyć czas procedowania. Powinniśmy to zrobić od razu.

Konflikt jest tak nabrzmiały… Rozumiem, że w sprawach rent i emerytur, natomiast w wypadku Trybunału Konstytucyjnego wysłuchanie publiczne jest tylko działaniem na przeciągnięcie czasu. No naprawdę, wie pan, co będę panu mówiła. Jestem stanowczo przeciwko i gdybyśmy mieli głosować, to szkoda czasu. Mamy tak duży materiał, że przeszlibyśmy do głosowania. Pan powiedział tak, ja mówię nie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani poseł Gasiuk-Pihowicz. Bardzo proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, chciałabym poprzeć wniosek pana posła Kropiwnickiego, jakkolwiek zgadzam się także z tym, co powiedziała pani profesor Pawłowicz. Konflikt jest rzeczywiście na tyle nabrzmiały, że szukanie rozwiązań w tym momencie wymaga środków niestandardowych, a w takim wypadku zorganizowania wysłuchania publicznego, właśnie po to, aby eksperci w danej dziedzinie, osoby, które w tym momencie uczestniczą, jak większość polskiego społeczeństwa, w dyskusji na temat tego, co się dzieje z polską praworządnością, wypowiedziały się na ten temat. Jak widać tryb prac, który państwo przyjęli, ograniczający się tylko do przedkładania projektów poselskich, absolutnie się nie sprawdził. Po raz kolejny państwo proponują rozwiązanie, które nawet przez samych państwa nie jest akceptowane, skoro pojawiają się nowe rozwiązania w pracach Sejmu. Dlatego jak najbardziej zasadne powinno być przeprowadzenie wysłuchania publicznego, które pozwoliłoby na znalezienie takich rozwiązań w ramach obowiązującego porządku konstytucyjnego, które zyskałyby akceptację ze strony społeczeństwa.

Dzisiaj pani premier wyraźnie mówiła o tym, że wsłuchujecie się w głos polskiego społeczeństwa i dobrze byłoby nie poprzestać tylko na słowach, ale także okazać to w czynach, czyli zorganizować takie wysłuchanie publiczne, które w nabrzmiałym konflikcie, jak powiedziała pani profesor, pozwoliło wypracować rozwiązanie popierane przez społeczeństwo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jestem zdumiony, że o nabrzmiałym konflikcie mówią ci, którzy go wywołali. Proszę bardzo, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Jeszcze chciałam tylko uzupełnić, bo pani powiedziała, żeby wysłuchać specjalistów. Otóż możemy spokojnie procedować, mamy na pewno liczne opinie, natomiast żeby społeczeństwo, koledzy czy koleżanki, studenci z jakichś stowarzyszeń mieli się wypowiadać, to nie ma powodów i bardzo proszę, żebyśmy przeszli do procedowania.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Padły głosy uzasadniające wniosek.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Sprostowanie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę państwa o włożenie kart do czytników.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Panie przewodniczący, krótko się odniosę, pani Pawłowicz dwa razy mówiła. Proszę sobie przypomnieć seminarium, które my organizowaliśmy w sprawie ustawy prezydenckiej w tamtej kadencji, w której pani również uczestniczyła, na którym wygłosiła pani dobry referat, z którym można się było zgadzać albo nie, gdzie było wielu znakomitych profesorów, których część potem zmieniła zdanie, których państwo argumentami przekonaliście. To nie jest tak, że nie ma sensu przeprowadzenie dyskusji. Uważam, że jest sens, żeby właśnie opinia publiczna, żeby profesorowie, a nawet i magistrowie prawa również mogli się wypowiedzieć, ponieważ zawsze warto w takiej sytuacji wysłuchać wielu stron, tym bardziej że jest to sprawa kontrowersyjna, jak pani sama zauważyła. Po to właśnie, żeby…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę nie powtarzać tych samych argumentów. Wiemy, padł wniosek o wysłuchanie publiczne, poddaję ten wniosek pod głosowanie. Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za wnioskiem o wysłuchanie publiczne? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za wysłuchaniem publicznym opowiedziało się 6 posłów, przeciw było 13, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 19 posłów. Stwierdzam, że wniosek o wysłuchanie publiczne został odrzucony. Otwieram dyskusję.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Z wnioskiem formalnym, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Składam wniosek o powołanie podkomisji w tej sprawie. To jest bardzo duży projekt, ponad 100 artykułów, i państwo już, jak zauważyliśmy przed chwilą, przedłożyliście do niego 153 poprawki. Nie ma nawet czasu, żeby się z nimi zapoznać. Myślę, że nie powinniśmy w gronie całej Komisji nad tym projektem procedować. Zgodnie z praktyką parlamentarną najpierw powinna być powołana podkomisja, na posiedzeniach której jest czas, żeby przedyskutować wszystkie wątpliwości, poprawki za i przeciw, a później na posiedzeniu Komisji jest zawsze krótsza dyskusja, stosuje się metodę głos za, głos przeciw i idziemy do przodu. Jeżeli państwo nie powołają podkomisji, to będziemy kolejną noc spędzać nad ustawą o Trybunale Konstytucyjnym. My się tego nie boimy i przyjmiemy wasze wyzwanie z godnością, ale jest to absolutnie zła praktyka parlamentarna, pracowanie przez całą Komisję nad tak dużą ustawą, w momencie kiedy na otwarcie kładziecie 150 poprawek, na zapoznanie z którymi nie daliście czasu. Pewnie Biuro Legislacyjne, nie mówiąc o Biurze Analiz Sejmowych, nie miało czasu na to spojrzeć. Dlatego gorąco do państwa apeluję, żebyśmy powołali podkomisję. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ja bardzo państwa proszę o zwięzłość wypowiedzi, w przeciwnym wypadku będziemy wiele, wiele godzin pracować, a wcale nie jesteśmy bogatsi o argumentację. Jeżeli ktoś ma coś do powiedzenia, to potrafi to zwięźle w krótkim czasie powiedzieć. Pana rozważania na temat powołania podkomisji są jak najbardziej zasadne, z tego względu dotychczas funkcjonowała instytucja podkomisji. To za państwa sprawą instytucja podkomisji została zniszczona. Państwo, korzystając z obecności kamer, powtarzaliście te same treści, te same argumenty i te same dokumenty odczytywaliście na posiedzeniu podkomisji i Komisji. Z tego względu zostały wyciągnięte wnioski i będziemy procedować tylko raz, a nie dwa razy w sposób zbędny.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Pan nie powołał nigdy podkomisji w tej sprawie. Proszę przypomnieć, kiedy była powołana podkomisja w sprawie Trybunału Konstytucyjnego w tej kadencji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pan poseł Marek Ast.

**Poseł Marek Ast (PiS):**

Składam wniosek przeciwny. Ten wniosek, podobnie jak poprzedni, zmierza do przedłużenia prac nad tym projektem. Z jednej strony opozycja oczekuje rozwiązania kryzysu wokół Trybunału Konstytucyjnego. Wczoraj od jednego z prominentnych działaczy opozycji, obecnego zresztą na tej sali, usłyszałem, że de facto ten projekt przywraca rozwiązania, które obowiązywały przed rokiem 2015 i w zasadzie jest możliwa akceptacja dla tych rozwiązań z drobnymi wyjątkami. Dzisiaj jest tak, jakby opozycja chciała, aby konflikt wokół Trybunału Konstytucyjnego nadal trwał, bo to jest oczywiście w interesie opozycji. Proszę państwa, proponuję, żebyśmy przeszli do głosowania. Oczywiście składam wniosek przeciwny, przeciwko powołaniu podkomisji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Zanim poddam wniosek o powołanie podkomisji pod głosowanie, gwoli sprostowania powiem, że nie złożyliśmy jeszcze ani jednej poprawki. Liczba, która została przez pana posła wymieniona, to są sugestie poprawek ze strony Biura Legislacyjnego. Pani poseł Gasiuk-Pihowicz jeszcze w tej sprawie?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak. Panie przewodniczący, ja ze zdumieniem przyjmuję pana konstatację, że pan rezygnuje z przewidzianej regulaminem instytucji, jaką jest powoływanie podkomisji. Nie może być tak, że pan stwierdza, że nie będzie pan stosował pewnego instrumentu, który istnieje w regulaminie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Poddam tę sprawę pod głosowanie i myślę, że…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Proszę mi nie przerywać, panie przewodniczący, chciałam tylko dokończyć myśl. Jeżeli chce pan, żeby nie były powoływane podkomisje, to proszę zmienić regulamin, a nie faktycznie zmieniać ustrój czy funkcjonowanie polskiego Sejmu. Kolejna rzecz jest taka, że wbrew temu co powiedziała na samym początku pani profesor Pawłowicz, nie ma opinii do tego aktu. Nadal nie ma opinii ani Sądu Najwyższego, ani Krajowej Rady Sądownictwa, więc brakuje również materiału merytorycznego. Te 153 sugestie ze strony Biura Legislacyjnego pokazują ogrom pracy i słabość legislacyjną tego aktu. Ja jak najbardziej te trzy argumenty uważam za zasadne, żeby powołać podkomisję i żeby prace toczyły się jednak z pewnym opóźnieniem do czasu, kiedy zdobędziemy niezbędne opinie, ale także będziemy mieli możliwość zapoznania się z sugestiami poprawek Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam wniosek natury formalnej, bo rzeczywiście przekonaliśmy się, że podkomisja daje tylko okazję do tego, żeby 16 razy powtarzać te same argumenty. W związku z tym wniosek o powołanie podkomisji może być zrozumiany tak, że jeśli mielibyśmy się zgodzić na podkomisję, to tylko wówczas, gdyby wszyscy się zgodzili, że potem en block zostaną przegłosowane wszystkie wypracowane przez podkomisję wnioski, a wiemy, że tak nie będzie. Natomiast mam prośbę natury formalnej do pana przewodniczącego o prowadzenie obrad w taki sposób, żeby padał jeden głos za, jeden przeciw i głosowanie, bo ciągle słyszymy te same argumenty. Odpowiedzialność za projekt bierze większość rządząca, opozycja ma możliwość wypowiadania się na ten temat i na sali plenarnej, i do kamer, i wszędzie, a tu proszę o pewną sprawność obradowania, bo inaczej do rana będziemy znowu obradować. Proszę, żeby nie było powtarzania zbędnych argumentów itd., tylko głos za, głos przeciw, głosowanie. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Padł wniosek formalny o powołanie podkomisji. Poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za powołaniem podkomisji? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za powołaniem podkomisji głosowało 6 posłów, 16 było przeciwnych, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 22 posłów. Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał wymaganej większości.

Czy są dalsze wnioski formalne? Proszę bardzo.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, jak byśmy mogli się umówić, że raz na godzinę zrobi pan 5-minutową przerwę. Jak przyjmiemy taki tryb pracy, może będzie mniej wniosków o przerwę. Jak umówimy się, że o 17.00, 18.00, 19.00 będą krótkie 5-minutowe przerwy, to będzie się lepiej pracowało.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Myślę, że będziemy takie przerwy robić. Proszę, pan poseł Czarnecki.

**Poseł Witold Czarnecki (PiS):**

Zgłaszam kategoryczny sprzeciw. Stać nas na to, żeby pracować bez przerwy. Już pracowaliśmy 9 godzin 20 minut bez przerwy, a gdyby były przerwy, pracowalibyśmy 14 godzin. Zgłaszam wniosek przeciwny i proszę go przegłosować. Bez przerwy pracujemy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Myślę, że będziemy reagować w sposób elastyczny. Drodzy państwo, ponieważ nikt nie zgłasza wniosków, przeto przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Proszę bardzo, pan poseł Święcicki.

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

Panie przewodniczący, ja mam pytanie, ponieważ nie będzie wysłuchania publicznego, przystępujemy natychmiast do pracy, chciałbym dowiedzieć się, jakie są opinie do tego projektu oprócz opinii BAS-u i profesora Banaszaka. Czy są opinie Krajowej Rady Sądownictwa, Naczelnej Rady Adwokackiej, Sądu Najwyższego…

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Krajowa Rada Sądownictwa w ogóle nie wypowiada się na ten temat.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Szanowni państwo, zwróciłem się do wszystkich podmiotów, do których zazwyczaj zwracamy się w tego rodzaju sprawach, część opinii jest, państwo mieliście możność zapoznać się z nimi, bo są na stronie internetowej Sejmu, pozostałe opinie nie napłynęły, ale dzisiaj jesteśmy dopiero przy szczegółowym rozpatrzeniu, będzie jeszcze drugie czytanie, będzie czas, żeby się z opiniami zapoznać i składać również stosowne wnioski podczas drugiego czytania. Nie kończymy dziś procesu legislacyjnego. Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, w tym zestawieniu, o którym już była mowa, przygotowanym przez Biuro Legislacyjne, propozycje poprawek mają różny charakter. W dużej mierze mają charakter porządkujący, w niektórych miejscach proponujemy nieco inną systematykę ustawy, oczywiście przy poszczególnych poprawkach ja będę mówił dokładnie, czego dana poprawka dotyczy. Natomiast jeśli chodzi o poprawkę dotyczącą tytułu, to proponujemy nadanie innego brzmienia, które z jednej strony, w naszej ocenie, jest zgodne z przepisem konstytucji, które odsyła w zakresie uregulowania organizacji Trybunału Konstytucyjnego i trybu postępowania przed Trybunałem do ustawy, a z drugiej strony eliminuje pewną niezręczność językową, która w tytule zaproponowanym w projekcie występuje. Ta poprawka jest ujęta w pkt 1 tego zestawienia, o którym powiedziałem. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że propozycja Biura Legislacyjnego została zaakceptowana. Czy muszę poddawać pod głosowanie, czy wystarczy, że nie ma sprzeciwu?

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeżeli nie ma sprzeciwu, to oczywiście nie, natomiast chciałem powiedzieć, że przyjęcie tej poprawki spowoduje konsekwencje w przepisie końcowym, który jeśli chodzi o wejście w życie tej ustawy, jak również ustawy o statusie sędziego Trybunału Konstytucyjnego, odsyła do przepisów wprowadzających, i tam ten tytuł w zakresie przedmiotu jest przywołany, tak że przyjęcie tej poprawki spowoduje konsekwencje w ostatnim przepisie w ustawie. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Jeszcze zapytam, czy nie rodzi to reperkusji w ustawie o statusie sędziów?

**Legislator Wojciech Miller:**

Dokładnie tak, panie przewodniczący, mamy świadomość, że ten tytuł w przepisie końcowym ustawy o statusie sędziów Trybunału został przytoczony w taki sposób, natomiast przyjęcie tej poprawki, a potem w konsekwencji przyjęcie przez Sejm spowoduje albo, jeżeli będzie taka możliwość, zaingerowanie w Senacie, a jeśli nie, bo Senat do tej pory wypowie się o ustawie o statusie sędziów Trybunału, będzie możliwość znowelizowania przepisów w tym zakresie w przepisach wprowadzających.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

W tej sytuacji mimo wszystko proponuję pozostać przy dotychczasowym tytule mimo zasadności tych uwag, które tutaj padły. Myślę, że w późniejszym czasie będziemy tę sprawę regulować. Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, ja jednak byłabym za tym, żebyśmy, jeżeli pracujemy nad ustawą, szukali najlepszych rozwiązań i prawo tworzy nam warunki do szukania takich najlepszych rozwiązań, między innymi zasady techniki prawodawczej, sugerując, że ustawy dotyczące tej samej materii powinny być rozpatrywane jednocześnie. To jest to, na co zwracaliśmy uwagę panu przewodniczącemu…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani poseł, przecież pani to już dziesiątki razy powiedziała, proszę nas szanować. Pamiętamy to wszystko. Te same uwagi padały przy poprzedniej ustawie, już się do tego odnieśliśmy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Czy mogę dokończyć?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani chce, żebyśmy znowu dwie godziny dyskutowali o tym, o czym już dyskutowaliśmy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ale kładzie pan siódmy raz projekt ustawy, więc proszę nie przerywać.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Proszę mi nie przerywać, ja chciałabym dokończyć moją argumentację. Wskazuję, że państwo popełniają błąd, procedując trzy ustawy dotyczące tego samego tematu oddzielnie. I dzisiaj mamy najlepszy dowód na to. Mamy błąd w jednej ustawie, który powoduje na dzień dobry, że musimy poprawiać ustawę chwilę wcześniej przyjętą. Nie można tak stanowić prawa…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę o wnioski, jaki jest pani wniosek? Proszę skonkludować swoją wypowiedź, bo temu to służy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Mój wniosek jest taki, aby przyjąć poprawkę sugerowaną przez Biuro Legislacyjne, aby procedować trzy projekty ustaw jednocześnie, aby przedłożył pan ustawę o przepisach przejściowych w tym momencie, poczekał na spływające opinie Sądu Najwyższego, abyśmy procedowali je razem.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani poseł, pytam się, czy pani składa poprawkę do tytułu?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak, składam poprawkę w brzmieniu zaproponowanym przez Biuro Legislacyjne.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

No i w ten sposób proszę w dalszej części postępować.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, proszę mi nie przerywać. Naprawdę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani poseł się przerwać nawet nie da. To jest przecież słowotok. Już wszyscy dobrze o tym wiedzą. Drodzy państwo, padła poprawka co do tytułu ustawy. Zgłosiła ją pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, ja bym proponował mniejszą nerwowość, nie idźmy jak walec, dlatego że jak to jest przygotowane, to widzimy przy 153 uwagach legislacyjnych do 112 artykułów. Mimo że to są państwa projekty ustaw, to jak wychodzą one z parlamentu, to świadczą o nas wszystkich. Pan mecenas wskazał, że jest taka możliwość, żeby w trzeciej ustawie, która jest owiana tajemnicą, o której państwo nie wiecie, kiedy ją nam dacie, czy dacie, kiedy będzie wchodziła w życie, żeby przy okazji tej ustawy na etapie senackim zmienić w ustawie o statusie sędziów Trybunału właśnie tę nazwę. I zastanówcie się państwo, jeżeli chcecie stworzyć projekt ustawy czy ustawę, która ma być definitywnie ostatnia, czy nie lepiej jest wsłuchać się w głos ekspertów, nie szukać wszędzie teorii spiskowych, że to coś wysadzi, tylko zastanówcie się państwo nad jednym, że można w przepisach wprowadzających trzeciej ustawy nanieść poprawkę i ujednolicić terminologię, żeby już ostatecznie nie wracać do tematu Trybunału Konstytucyjnego przynajmniej za tydzień lub za dwa, więc proszę się nad tym zastanowić.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pan przewodniczący Matusiewicz.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Proszę państwa, ale ta różnica polega tylko na tym, że w pierwotnym przedłożeniu jest spójnik „i”, a to, co proponuje Biuro Legislacyjne to „oraz” i rozgraniczenie, że jest organizacja Trybunału i tryb postępowania przed Trybunałem. W zasadzie to jest to samo, panie mecenasie.

**Głos z sali:**

Nie.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

No jak nie? To może pan wytłumaczy różnicę między „i” a „oraz”.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Bardzo chętnie posłucham, jakby pan mecenas mógł wytłumaczyć.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dodane jest sformułowanie „o organizacji Trybunału Konstytucyjnego”, a w pierwotnym brzmieniu jest „o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym”. Dobrze, została zgłoszona poprawka, argumentacja…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Chodzi o to, żebyśmy przed głosowaniem mieli pewną wiedzę i żeby pan mecenas nam wytłumaczył, dlaczego jest taka propozycja, a nie inna.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ale przecież państwo macie skrystalizowane poglądy, bo na ten temat się wypowiadaliście. Ja rozumiem, że chodzi znowu o to, żebyśmy do północy dyskutowali nad tytułem. Tak? Ale, drodzy państwo, jestem odporny i będziemy pracować do skutku. Do skutku będziemy pracować z tego względu, że nie chodzi o jakość prawa, tylko państwo stosujecie techniki obstrukcyjne. Przecież dobrze to wiem, to nie pierwszy raz. Państwo się zasłaniacie jakością, obroną obywateli, wysłuchaniem publicznym, a na dobrą sprawę chodzi wam o to, żeby ta ustawa nigdy nie weszła w życie. Państwo bronicie tego, co chcecie osiągnąć przez złamanie konstytucji w czerwcu 2015 roku, a na to zgody być nie może. Muszę to cały czas przypominać, państwo chcecie zachować owoce złamania przez was konstytucji. Na to zgody nie ma. Drodzy państwo, poddaję pod głosowanie

wniosek w przedmiocie zmiany tytułu. Została zgłoszona poprawka. Poprawka została przejęta przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz.

Kto z pań i panów posłów jest za zmianą tytułu zasugerowaną przez Biuro Legislacyjne? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za poprawką opowiedziało się 7 posłów, 16 było przeciwko, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Dział I. „Organizacja Trybunału Konstytucyjnego". Czy są uwagi do tytułu Działu I? Nikt uwag nie zgłasza. Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Przepraszam, ale w związku z głosowaniem nastąpiło jakieś nieporozumienie. Natomiast chcieliśmy zgłosić, że pomimo że poprawka została odrzucona, to państwo powinniście pozytywnie się wypowiedzieć co do tytułu zaproponowanego w projekcie. Formalnie go przyjąć. Odrzucenie poprawki nie skutkuje automatycznie przyjęciem tytułu w brzmieniu, które jest zaproponowane w projekcie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Rozumiem. Wobec tego poddaję pod głosowanie tytuł ustawy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tytułu ustawy według przedstawionego druku? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za opowiedziało się 15 posłów, przeciw było 8, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że tytuł ustawy został przyjęty tak jak w druku.

Przechodzimy do Działu I. „Organizacja Trybunału Konstytucyjnego". Czy są uwagi do tytułu? Nie ma.

Przechodzimy do Rozdziału 1. „Przepisy ogólne". Czy są uwagi? Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Myślę, że warto by było, żeby pan się wypowiedział w tym momencie jako poseł wnioskodawca. Gdyby pan przewodniczący mniej komentował wystąpienia posłów, to też byłoby…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Korzystam z przysługującego mi prawa do zabrania głosu tak jak każdy jeden poseł.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ale w ten sposób pan przeciąga obrady i obciąża pan tym nas, jako opozycję, co jest absurdem, bo gdyby pan nie polemizował z każdym zdaniem wygłoszonym przez posła na tej sali, byłoby zdecydowanie prościej i sprawniej, pewnie grzeczniej, a może i przyjemniej.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

I nie krzyczeć.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

I byłaby zdecydowanie inna atmosfera pracy w tym trudnym momencie. Ale też proszę zwrócić uwagę, że przedkładacie państwo po raz siódmy temat Trybunału Konstytucyjnego, dajecie trzecie albo czwarte rozwiązania merytoryczne w tym samym temacie i dziwicie się państwo, że…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie pośle, do rzeczy proszę.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Do rzeczy? To pan powinien wyjść – proszę posłuchać chwilę – wtedy będzie się nam zdecydowanie sprawniej pracowało. Proszę się nie dziwić, że argumenty są powtarzane, ponieważ materia jest powtarzana szósty czy siódmy raz. Teraz odniosę się do tego rozdziału, o którym pan mówił. Chciałem zapytać państwa jako reprezentantów wnioskodawców. W poprawkach proponuje się, aby skreślić art. 4 i art. 3. Czy państwo te poprawki

będziecie popierać, bo jeżeli będziecie popierać, to robienie rozdziału z dwóch artykułów i tytułowanie go jako przepisy ogólne jest co najmniej dziwne i średnio to wygląda, jeżeli chodzi o praktykę legislacyjną. Cztery artykuły od biedy mogą się zmieścić, ale robienie z dwóch artykułów rozdziału jest dziwne i jeżeli chcecie państwo jako większość wykreślić art. 3 i art. 4, to proszę się zastanowić, czy tego rozdziału nie połączyć z Rozdziałem 2, czy w jakiś inny sposób to skonfigurować, bo będzie głupio wyglądał rozdział składający się z dwóch artykułów. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pan poseł Arkadiusz Myrcha.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Popierając to, co przed chwilą pan poseł powiedział, proszę zwrócić uwagę, że wśród licznych wskazań ze strony Biura Legislacyjnego w pkt 5 jest wyraźnie zaznaczone, żeby Rozdział 1 Działu I przenieść przed Dział I, jeżeli nastąpi skreślenie art. 3 i 4. Tak więc propozycje, które padają z naszej strony, są w pełni zasadne. Może dyskusja na temat Rozdziału 1 wydaje się nieznacząca, ale jest w pełni uzasadniona, bo posiłkujemy się tym, co przedstawiło Biuro Legislacyjne. Panie przewodniczący, pan reprezentuje wnioskodawców, czy faktycznie te pięć pierwszych punktów będzie brane pod uwagę? Jeśli tak, to ten rozdział musi zostać przesunięty do góry.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Pan poseł Marek Ast.

**Poseł Marek Ast (PiS):**

Mam formalny wniosek, panie przewodniczący, bo przed chwilą pan poseł Kropiwnicki zwrócił się arogancko i agresywnie do posła Czarneckiego i w takich sytuacjach prosiłbym o przywoływanie posła do porządku, żeby nie nakręcała się atmosfera agresji. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo, ale też proszę o większą powściągliwość w wypowiedzi i odnoszeniu się do procedowanej materii. Rozumiem, że nikt nie składa wniosku co do tytułu Rozdziału 1.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Zadaliśmy pytania. Proszę powiedzieć, jak pan to…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Gdybym podzielał państwa wywody, to bym się wypowiedział. W związku z tym pytam, czy są uwagi do tytułu? Nie ma uwag do tytułu, w związku z tym stwierdzam… Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Pan nie zauważył, ja podnosiłam rękę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Nie, nie zauważyłem. Pan poseł Święcicki zasłania mi widoczność. Proszę mi wybaczyć.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Chciałabym zwrócić uwagę, że to, co państwo chcą umieścić w Rozdziale 1, ma się wedle sugestii Biura Legislacyjnego stać działem i tym bardziej podbija argumentację przedstawioną przez posła Kropiwnickiego, że raptem kilka artykułów stanie się nie tyle rozdziałem, ale działem ustawy. W tym momencie mamy sytuację niezadowalającą pod względem legislacyjnym. Jednak to, co wychodzi z Sejmu, musi budzić zaufanie obywateli, musi być dobrze przygotowane. Nie można tworzyć ustaw na kolanie, nie traćmy z pola widzenia tego, co jest najważniejsze, a mianowicie tego, że ustawy, które tworzymy, muszą budzić zaufanie między innymi dobrą konstrukcją wewnętrzną.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

I moje pytanie. Czy pani poseł wniosła coś ponad to, co wcześniej powiedział poseł Kropiwnicki?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak, wniosłam, powiedziałam, że to nie chodzi o rozdział tylko o dział.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

A, no tak, może rzeczywiście, ale ja pytałem o tytuł rozdziału.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Czy ja mogę dwa zdania w sprawie formalnej powiedzieć?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Czy do tytułu Rozdziału 1 są uwagi, po raz ostatni pytam. Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi do art. 1? Proszę bardzo, pan mecenas, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Nie tyle do art. 1 co proponowalibyśmy, aby pierwszym artykułem był artykuł określający zakres przedmiotowy tej ustawy. To jest propozycja zawarta w pkt 2 tego zestawienia, o którym już mówiłem. To jest przepis standardowy, wskazujący, co jest w ustawie regulowane. Dodatkowym argumentem za zamieszczeniem tego przepisu jest to, że w ustawie o statusie sędziów taki przepis się znajdował. To był przepis art. 1. Jeśli już jestem przy głosie, to chciałem powiedzieć, że rzeczywiście w naszych propozycjach, dokładnie pod pkt 5, jest propozycja, aby wszystkie przepisy, które w tej chwili są oznaczone w Dziale I Rozdziale 1, ale również te przepisy, które będziemy proponować, żeby zostały przeniesione do tego działu, co wynika z kolejnych propozycji, zostały wyodrębnione w Dział I, który otrzymałby tytuł „Przepisy ogólne", aby Dział I „Organizacja Trybunału Konstytucyjnego" rozpoczynał się od rozdziału „Organy Trybunału". Może rzeczywiście przy pierwszym oglądzie nie jest to bardzo czytelne, natomiast trudno jest to opisać poprawką, ale nasza propozycja polegałaby na tym, aby Rozdział 1 „Przepisy ogólne" wyodrębnić jako Dział I przed działem „Organizacja Trybunału Konstytucyjnego" i w nim zamieścić te przepisy, które w wyniku kształtowania tego rozdziału się znajdą. Powiem jeszcze, że będziemy proponować, aby niektóre inne przepisy, które są zamieszczone w dalszej części projektu, również w tym dziale się znalazły. Oczywiście za każdym razem przy takiej propozycji będę mówił, jakiego artykułu dotyczy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Nad tymi uwagami Biura Legislacyjnego jeszcze się zastanowimy, rozważymy je. Być może wrócimy do tego podczas drugiego czytania. Natomiast ja wracam do pytania, po tych uwagach, czy są uwagi do art. 1. Proszę, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, w takim razie ja przejmuję poprawkę nr 2 Biura Legislacyjnego. Skoro ona tak brzmi, przed art. 1 dodać ten przepis, to wydaje mi się, że w tym momencie ta poprawka powinna być zgłoszona. Ja ją przejmuję i prosiłbym państwa o to, o co apelował pan przewodniczący wcześniej, żebyśmy nie musieli powtarzać tej dyskusji kolejny raz na posiedzeniu Komisji, to przemyślmy formułę tej ustawy. Ja rozumiem, że państwo możecie w drugim czytaniu zgłosić poprawki, które dzisiaj zgłasza Biuro Legislacyjne, ale to z punktu widzenia ekonomiki naszej pracy jest nieco naciągane. Niech ta ustawa wyjdzie poprawiona w technicznym zapisie. Z góry zapowiadam, że będziemy przejmowali wszystkie poprawki Biura Legislacyjnego, które mają na celu, aby wreszcie przynajmniej od strony technicznej ustawa, która wyjdzie z tej Komisji, była zgodna z zasadami techniki prawodawczej. Nawet jeśli nie będziemy zgadzać się co do meritum, to przynajmniej niech forma będzie taka, jak przewiduje prawodawca. Prosiłbym o przyjęcie poprawki nr 2 zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za poprawką głosowało 7 posłów, przeciw było 15, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 22 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poddaję pod głosowanie art. 1 w brzmieniu zaproponowanym w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 1? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za przyjęciem art. 1 głosowało 15 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 22 posłów. Stwierdzam, że art. 1 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi do art. 2? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 2 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 3. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Żeby nie przedłużać, panie przewodniczący, przejmuję poprawkę Biura Legislacyjnego. To konstytucja stanowi, ilu sędziów wchodzi w skład Trybunału Konstytucyjnego. Proponuję wykreślić ten artykuł jako zbędne powtórzenie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, tytułem uzupełnienia. Propozycja skreślenia art. 3 wynika nie tyle z tego, że przepis konstytucji jest powtórzony. Na temat tego czy przepisy konstytucji mogą być powtórzone czy nie, już kilkakrotnie zabieraliśmy głos na posiedzeniach Komisji, natomiast chcieliśmy zwrócić uwagę, że przepis wskazujący liczbę sędziów Trybunału jest zawarty w ustawie o statusie sędziów. Jeżeli wnioskodawcy zdecydowali się na rozdzielenie tej materii, przynajmniej w tych dwóch ustawach przepisy nie powinny być powtarzane. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Została zgłoszona poprawka, pan poseł Borys Budka przejął sugestię Biura Legislacyjnego jako własną poprawkę. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za poprawką głosowało 8 posłów, przeciw było 15, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do art. 3. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 3 w wersji zaproponowanej w druku? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za przyjęciem art. 3 głosowało 16 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 4. Czy są uwagi do art. 4? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Proponujemy skreślić ten artykuł z tego względu, iż z jednej strony ma on charakter jedynie informacyjny, z drugiej strony w ustawie o statusie sędziów nie było analogicznego przepisu, który by informował o tym, że organizacja Trybunału Konstytucyjnego i tryb postępowania przed Trybunałem określa odrębna ustawa. Dlatego dla zapewnienia pewnej spójności proponujemy skreślenie tego artykułu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Ja przejmuję tę poprawkę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Chciałem zapytać pana jako przedstawiciela wnioskodawców o sensowność konstrukcji art. 4. Gdyby pan mógł się do tego ustosunkować, bo piszecie państwo w ust. 1: Sposób nawiązania, zakres i zasady ustania stosunku służbowego. Co to jest zakres stosunku służbowego? Gdyby pan mógł coś więcej na ten temat powiedzieć, bo to jest dość dziwne pojęcie. Zakres stosunku służbowego jest niespotykanym pojęciem. Również w sprawie ust. 2, w którym piszecie państwo „prawa i obowiązki sędziego". Otóż od blisko 30 lat w demokratycznym państwie oddziela się prawa człowieka od obowiązków człowieka i myślę, że tak samo powinno być w przypadku sędziów. Umieszczenie tego w jednym zdaniu może znaczyć, że one zależą od siebie, a to są zupełnie rozłączne stosunki, uprawnienia. Z tego względu one nie powinny być w jednym ustępie. Powinny być prawa sędziego i obowiązki sędziego, a nie prawa i obowiązki, bo nie jest to jedno sformułowanie. Tak było w PRL-u, przypomnę państwu, że rzeczywiście stosowano takie na przykład prawa i obowiązki ucznia, prawa i obowiązki obywatela. Jak obywatel spełni obowiązki, to wtedy będzie miał prawa. Taka wtedy obowiązywała doktryna, a jednym z osiągnięć demokracji było to, że właśnie to rozłączono. Czym innym są prawa i wolności przysługujące jednostce i czym innym są obowiązki. Tak jest. One się nie łączą, są rozłączne. I dlatego bardzo proszę, żeby pan jako przedstawiciel wnioskodawców się do tego ustosunkował. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Z wypowiedzi pana posła wynika, że ma pan skrystalizowany pogląd na sprawę, a nas traktuje jak uczniów, w związku z tym nie widzę powodów do udzielania na to pytanie odpowiedzi.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ale co to jest zakres stosunku służbowego?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Padł wniosek o skreślenie art. 4. Poddaję go pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za skreśleniem art. 4? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za poprawką głosowało 8 posłów, przeciw było 15, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Panie przewodniczący, jeszcze…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Rozumiem, że w imię sprawności postępowania chce pan zabrać trzeci raz głos w tej samej sprawie. Bardzo proszę.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Sprawność nie może przekreślać merytoryki. Proszę o tym pamiętać. Bo tak właśnie w PRL-u robiono, że sprawność była najważniejsza, po co dyskutować, wszystko uchwalajmy, bo mamy większość. Ale proszę zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz. Przyjęliście państwo ustawę o statusie sędziów, która szczegółowo opisuje uprawnienia sędziów, ich prawa i obowiązki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, ale to już jest kwestia przegłosowana i ja uprzejmie proszę, żeby nie udzielać głosu w kwestiach przegłosowanych.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

To pokazuje stan świadomości pana posła Sanockiego...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Proszę od mojego stanu świadomości z daleka, panie pośle, bo może się okazać…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ale to nie jest przegłosowane. Proszę zwrócić uwagę, że prawa i obowiązki, jeżeli pan nie chce się do tego odnosić, to proszę bardzo, są raczej w ustawie o statusie sędziów. Gdzie w tej ustawie mamy informacje o prawach sędziów? No nie ma.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Odnoszę wrażenie, że pan nie przeczytał z uwagą art. 4.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Dobrze. OK.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 4 w wersji zaproponowanej w druku.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Po co mówić w tej ustawie to, co jest w innej ustawie?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 4? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 4 głosowało 16 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 23 posłów. Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Przechodzimy do Rozdziału 2 „Organy Trybunału". Czy są uwagi? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Przechodzimy do art. 5. Czy są uwagi do art. 5? Nikt uwag nie zgłasza, stwierdzam, że art. 5 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 6? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Mamy kilka propozycji poprawek do art. 6. Pierwsza z nich polega na skreśleniu w ust. 2 w punktach od 3 do 6 wyrazów „na zasadach określonych w odrębnych przepisach". W naszej ocenie to doprecyzowanie jest zbędne. W art. 6 ust. 2 pkt 5 proponujemy zastąpienie wyrazu „przeniesienie" wyrazem „przenoszenie". W naszej ocenie powinna być zastosowana bardziej adekwatna forma. Oprócz tego w ust. 2 pkt 8 proponujemy skreślić dwukrotnie użyty wyraz „konstytucyjnego" oraz skreślić wyrazy „zwanej dalej Kancelarią Trybunału", jak również skreślić wyrazy „zwanego dalej Biurem Służby Prawnej Trybunału", z tego względu, że konsekwentnie powinniśmy posługiwać się skrótem, jaki jest we wcześniejszym artykule zawarty w odniesieniu do nazwy Trybunał Konstytucyjny. I ostatnia propozycja poprawki do art. 6 ust. 2 pkt 10, wyraz „uchwalenie" zastąpić wyrazem „uchwalanie". Konsekwentnie taką formą ten przepis powinien się posługiwać. Jeszcze jedna rzecz. Nie znalazło się to w propozycji poprawki, natomiast chcieliśmy zwrócić uwagę, że w art. 6 ust. 1 przepis stanowi, że Zgromadzenie Ogólne tworzą urzędujący sędziowie Trybunału, którzy złożyli ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast jak wskazuje się w literaturze, wydaje się, że dla możliwości uczestniczenia w Zgromadzeniu Ogólnym jedynym koniecznym warunkiem jest bycie czynnym sędzią Trybunału, związane z rozpoczęciem kadencji, a nie ze złożeniem ślubowania. W związku z tym w odniesieniu do tego przepisu w naszej ocenie można sformułować wątpliwość natury konstytucyjnej. Podobna uwaga odnosi się do art. 11 ust. 5. Przy tym przepisie również o tym przypomnę. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Rzeczywiście w art. 6 umknęło zaznaczenie ust. 1. To jest drobiazg. Natomiast istotna jest zmiana językowa. Państwo sugerujecie zastąpienie słowa „uchwalenie" słowem „uchwalanie". Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, otóż uwagi techniczne, legislacyjne mają oczywiście duże znaczenie, ale dużo poważniejszy jest zarzut, który tutaj powinien wybrzmieć bardzo mocno, który my zgłaszaliśmy podczas pierwszego czytania, a Biuro Legislacyjne delikatnie tutaj sugeruje. Otóż sędziami Trybunału Konstytucyjnego, którzy biorą udział

w Zgromadzeniu, są po prostu sędziowie. Sam fakt złożenia ślubowania przed Prezydentem Rzeczpospolitej absolutnie nie jest elementem, o którym mówi Konstytucja Rzeczpospolitej. Konstytucja wskazuje, że Sejm wybiera sędziów Trybunału na 9-letnią kadencję. Tymczasem ten przepis art. 6 próbuje zalegalizować rzecz, która została rozstrzygnięta już w orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego, ale przede wszystkim jest sprzeczna z ustawą zasadniczą. Otóż zwykłą ustawą nie możecie państwo spowodować, że ktoś, kto jest wybrany niezgodnie z prawem, będzie uczestniczył w Zgromadzeniu Ogólnym. Co więcej, że wykluczycie państwo ze Zgromadzenia Ogólnego trzech sędziów, którzy zostali wybrani zgodnie z obowiązującym prawem, co do których podstawa prawna wyboru była zgodna z konstytucją, o czym przesądził Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 3 grudnia ubiegłego roku i którzy mają pełne prawo do zasiadania w Zgromadzeniu Ogólnym. Dodanie do tego przepisu „którzy złożyli ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczpospolitej" powoduje, że przepis ten jest niezgodny z konstytucją, dlatego że Konstytucja Rzeczypospolitej nie przewiduje warunku koniecznego do bycia sędzią Trybunału Konstytucyjnego w postaci złożenia ślubowania. Ten wymóg przewiduje ustawa zwykła, ale ustawa zwykła absolutnie nie może być sprzeczna z konstytucją. Dlatego ja proponuję, i taka poprawka za chwilę zostanie złożona, żeby art. 6 ust. 1 tego przepisu przyjął brzmienie: Zgromadzenie Ogólne tworzą sędziowie Trybunału. Kropka. Bo tak stanowi konstytucja i zaklinanie rzeczywistości czy stworzenie pięciu kolejnych ustaw i tak tego nie zmieni. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Zgodzę się z panem posłem co do tego, że rzeczywiście może się wydawać, że jest to nadmierne doprecyzowanie, ale w sytuacji, w której prezes Trybunału Konstytucyjnego nie przestrzega prawa i dzieli sędziów na orzekających i nieorzekających, pewne doprecyzowania niestety muszą się w ustawie znaleźć. Proszę bardzo, pan poseł Myrcha.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Panie przewodniczący, nie sposób się zgodzić z pana wywodem, co zresztą pan poseł Budka wyraźnie wyjaśnił, ale rozumiem, że argumenty, które padają dwudziesty czy trzydziesty raz mimo wszystko nie zyskują pana uznania. Niemniej jednak chciałbym jeszcze zapytać pana jako przedstawiciela wnioskodawców o jeszcze jedno sformułowanie, które znajduje się w art. 6 ust. 1, a które wydaje się zupełnie zbędne i to będzie miało odzwierciedlenie w treści złożonej poprawki. A mianowicie wskazuje się, że Zgromadzenie Ogólne tworzą urzędujący sędziowie Trybunału, co by sugerowało, że sędziowie Trybunału mogą mieć dwa statusy: sędziów urzędujących i sędziów nieurzędujących. Natomiast nie ma definicji, kto jest sędzia urzędującym, a kto nie jest sędzią urzędującym, więc posłużenie się tym sformułowaniem absolutnie wprowadza w błąd. To jest jedna rzecz, a druga, to że zaprzecza pewnej zasadzie, która przyświeca tworzeniu prawa czy stosowaniu prawa. Jeżeli prawo nie wprowadza rozróżnień, to przy interpretacji też nie powinniśmy takich rozróżnień wprowadzać. Posłużenie się wyrazem „urzędujący" sugeruje, że mogą być dwa rodzaje statusu sędziów, którzy mogliby wchodzić w skład Zgromadzenia Ogólnego. Jest prośba do pana, żeby pan powiedział, jaka jest intencja tego przepisu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, ponieważ są sędziowie w stanie spoczynku, to tu chodzi o podkreślenie, że chodzi o sędziów urzędujących, czynnych.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

To są w stanie spoczynku.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, konstytucja nie przewiduje kategorii urzędującego sędziego Trybunału Konstytucyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Przewiduje sędziów orzekających i nieorzekających?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Albo jest się sędzią Trybunału Konstytucyjnego, albo się nim nie jest. Jeżeli jest mowa o sędziach Trybunału, to zawsze jest mowa o osobach, które są wybrane przez Sejm na funkcję sędziego Trybunału, których kadencje jeszcze nie upłynęły. Skoro w przepisie ustawy wskazujecie państwo, że istnieje kategoria sędziów urzędujących, to jak rozumiem, zakładacie, że musi być kategoria sędziów nieurzędujących, czyli takich, którzy nie mogą orzekać, gdyż nie odebrano od nich ślubowania. Zatem, jak rozumiem, nareszcie przyznajecie rację, dotarło do państwa to, co mówią wszystkie liczące się autorytety prawnicze i o czym orzekł Trybunał Konstytucyjny, a mianowicie, że sędziowie Roman Hauser, Krzysztof Ślebzak i Andrzej Jakubecki są sędziami Trybunału Konstytucyjnego, a prezydent Andrzej Duda ma obowiązek odebrać od nich ślubowanie.

Przytoczę fragment jednego dokumentu, który ostatnio został wydany: Sędziego Trybunału Konstytucyjnego wybiera Sejm Rzeczpospolitej Polskiej. Wybór ten jest autonomicznym aktem i nie podlega kontroli innych organów państwa. To jest podpisane przez trzech sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz trzech państwa nominatów, którzy zostali wybrani na już obsadzone stanowiska. To zdanie podpisała zarówno pani sędzia Przyłębska, pan sędzia Pszczółkowski, jak i pan sędzia Jędrzejewski oraz trzech państwa nominatów. Jak widzicie, wszyscy się zgadzamy co do tego, że konstytutywne dla wyboru sędziego jest to, że tego wyboru dokonuje Sejm, a nie ślubowanie. Zatem w świetle art. 194 ust. 1 konstytucji niedopuszczalne jest uzależnienie możliwości zasiadania w Zgromadzeniu Ogólnym Trybunału Konstytucyjnego od złożenia ślubowania wobec prezydenta. Sędzia jest wybierany przez Sejm i to Sejm, a nie prezydent decyduje, kto ma prawo zająć stanowisko sędziego Trybunału. Zgodnie z przepisami konstytucji prezydent nie ma w żadnym przypadku prawa do odmówienia przyjęcia ślubowania od wybranego przez Sejm sędziego. Zatem uzależnienie zasiadania w Zgromadzeniu Ogólnym od złożenia ślubowania wobec prezydenta jest absolutnie niedopuszczalne.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Mam gorącą prośbę do pani poseł, jakby pani poseł zechciała nam powiedzieć, po raz który pani to już nam powtarza.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Zapewne po raz szósty, bo omawiamy w tym momencie szósty projekt, więc już pan to słyszał, ale to wynika z państwa działań, dlatego że co i raz przedstawiacie państwo nowe ustawy dotyczące tej samej materii. Nie tak jak w cywilizowanym świecie, że jest temat, przedstawia się jedną ustawę, ona przechodzi przez Sejm i kończy się temat. Państwo cały czas, mając na celu osłabienie i obniżenie rangi Trybunału Konstytucyjnego, manewrujecie przy przepisach ustrojowych. Właśnie między innymi po to, żeby obniżyć rangę, bo skoro proponujecie rozwiązania od Sasa do Lasa, najróżniejsze, nie przedstawiając spójnej argumentacji, to jest jasne, że chodzi o ośmieszenie tej instytucji. Tak, rzeczywiście jestem zmuszona przez państwa po raz kolejny do przedstawiania tej samej argumentacji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani poseł nadwyręża naszą cierpliwość. Proszę o większą powściągliwość.

Czy są uwagi do art. 6? Proszę.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Tak, panie przewodniczący. Jak wspomniałem, podzielając również w pełni przed chwilą wygłoszoną argumentację przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz, która dla mnie zawsze jest miła do wysłuchania i mam nadzieję, że kiedyś wreszcie trafi na podatny grunt z państwa strony, może za trzy lata ta refleksja przyjdzie, ale proszę nie wypowiadać się w imieniu całej Komisji, jakoby było to męczące, bo wiedzy nigdy za dużo. Chciałem raz jeszcze powtórzyć zgłoszoną poprawkę. Art. 6 ust. 1 przyjmuje brzmienie: Zgromadzenie Ogólne tworzą sędziowie Trybunału.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję. Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za poprawką głosowało 6 posłów, przeciw było 15, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Proszę, pani poseł Gasiuk-Pihowicz. Proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Chciałabym zgłosić poprawkę do art. 6 ust. 2, aby został skreślony pkt 10. Odnosi się on do uchwalania Kodeksu Etycznego Sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Nie będę przytaczała po raz wtóry argumentacji dotyczącej niezasadności wprowadzania takiego dokumentu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Poddaję poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 6 posłów, przeciw było 16, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 22 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, nie usłyszałem czy pan przewodniczący, państwo jako większość zgadzacie się z uwagami Biura Legislacyjnego przynajmniej w zakresie, w którym wskazuje się na konieczność wykreślenia absolutnie zbędnych przepisów w pkt 3–6, czyli na wykreślenie „na zasadach określonych w odrębnych przepisach" czy również na to nie ma z państwa strony zgody? Jeśli nie ma zgody, to ja te poprawki przejmuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jeżeli pan poseł przejmuje, to poddaję te poprawki pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tych poprawek? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawek głosowało 7 posłów, przeciw było 14, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 6 w wersji zaproponowanej w druku. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, w tym zestawieniu, które przygotowało Biuro Legislacyjne, poprawek czy propozycji poprawek na dzisiejsze posiedzenie, znajdują się również poprawki oznaczone numerami 6a, 6b i 7. One mają charakter legislacyjny. Poprawka nr 7 dotyczy art. 6. W poprawce nr 6a chodzi o zastąpienie wyrazu „przeniesienie" wyrazem „przenoszenie". Proszę zwrócić uwagę, iż w każdym z punktów w ust. 2, które przeczytam: zatwierdzanie, przedstawianie, stwierdzanie, przenoszenie, tryb niedokonany jest właściwy. Kolejna rzecz. Jeśli chodzi o ust. 2 pkt 8, skreślić dwukrotnie użyty wyraz „konstytucyjnego". Ta poprawka wynika ze skrótu, który został wprowadzony w art. 1, więc to jest jakby konsekwencja tego. Jest to poprawka o charakterze legislacyjnym. W przypadku wykreślenia zarówno przy kancelarii, jak i przy Biurze Służby Prawnej Trybunału wyrazu „konstytucyjnego" nie ma w ogóle podstaw do tworzenia skrótu. Ostatnia poprawka, zmiana wyrazu „uchwalenie" na „uchwalanie" przy Kodeksie Etycznym to też jest tryb niedokonany tak jak w pozostałych punktach. One wydają się poprawkami legislacyjnymi i pytanie czy…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie mecenasie, jest akceptacja dla tych poprawek. Z mojej strony jest akceptacja dla poprawek natury legislacyjnej, które przed chwileczką zaprezentował pan mecenas. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przedstawione przez pana mecenasa poprawki przyjęła.

**Poseł Borys Budka (PO):**

6a i 6b. 7 też, tak?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

To znaczy, ja nie mam tego w zestawieniu, ale bazuję na tym, co pan mecenas przed chwilą powiedział. Przystępujemy do przyjęcia art. 6.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 6 w wersji zaproponowanej w druku z poprawkami legislacyjnymi, które przed chwilą przedstawiło Biuro Legislacyjne? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 6 głosowało 14 posłów, przeciw było 6, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że art. 6 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 7. Czy są uwagi do art. 7? Nie ma. Stwierdzam, że art. 7 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 8? Proszę bardzo.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Ja mam do art. 7.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Do art. 7? Proszę bardzo.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Chciałabym, aby w art. 7 w ust. 2 skreślić wyrazy „z wyjątkiem posiedzeń, o których mowa w art. 11". Uzasadnienie jest następujące, art. 7 ust. 2 odwołuje się do wyjątku wskazanego w art. 11 i ten właśnie przepis przewiduje budzący nasze wątpliwości co do zgodności z konstytucją sposób powoływania prezesa Trybunału Konstytucyjnego po wygaśnięciu kadencji dotychczasowego prezesa. Co gorsza, przepis ten określa zasady kierowania Trybunałem w okresie wakatu, zamiast wykorzystywać wskazane do tego w konstytucji podmioty, czyli wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego. W szczegółach będę omawiała te zaproponowane rozwiązania w art. 11 przy jego omawianiu, natomiast teraz chciałabym zgłosić taką poprawkę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za poprawką było 6 posłów, przeciw 15 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 7.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 7 w wersji zaproponowanej w druku? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 7 głosowało 15 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 7 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 8. Biuro Legislacyjne, proszę.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli chodzi o art. 8 ust. 1, to proponowalibyśmy dwie zmiany. W pierwszej jest to w kolejności skreślenie wyrazów „wskazanej w art. 3", odnoszących się do ogólnej liczby sędziów. W naszej ocenie jest to zbędne doprecyzowanie, natomiast proponowalibyśmy, aby w tym ust. 1 po wyrazach „sędziów Trybunału" dodać wyrazy „chyba, że ustawa stanowi inaczej". Składamy taką propozycję z tego względu,

iż w przypadku ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego w odniesieniu do wyrażania zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej oraz na pozbawienie wolności sędziego Trybunału, z przepisu tego wynika, że Zgromadzenie Ogólne podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów sędziów Trybunału Konstytucyjnego uczestniczących w Zgromadzeniu Ogólnym. Jest to odstępstwo o tej generalnej zasady i uważamy, że zasadne byłoby wskazanie w przepisie, który taką zasadę formułuje, że są możliwe i przewidziane w prawie wyjątki, choćby ten, o którym przed chwilą powiedziałem.

Druga propozycja poprawki do art. 8 ma charakter redakcyjno-legislacyjny. W ust. 2 proponujemy zastąpić wyrazy „przyjętej w procedurze przedstawiania kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału określonej" wyrazami „o której mowa". Chodzi po prostu o to, aby to skrócić i zastosować standardową technikę odesłania poprzez sformułowanie: o którym mowa i wskazanie jednostki redakcyjnej, a nie opisywania tego, czego procedura dotyczy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuje bardzo. Jest z mojej strony akceptacja dla przyjęcia poprawki zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne i to zarówno w odniesieniu do ust. 1, jak i do ust. 2. Mam je oddzielnie głosować, czy mogę łącznie?

**Legislator Wojciech Miller:**

To znaczy, jeżeli nie ma sprzeciwu, to oczywiście…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jest sprzeciw co do tego? Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

To znaczy nie, panie przewodniczący, żeby już później... Wnoszę o skreślenie ust. 2 w ogóle. Nie rozumiem takiego bezdennego zapisu, co do konieczności obecności prezesa Trybunału Konstytucyjnego, bo przecież można wyobrazić sobie sytuacje losowe. Konstytucja wprost przewiduje funkcję wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, a w tym momencie mogłoby sie okazać, że jedna osoba może zablokować prace Trybunału Konstytucyjnego na zawsze poprzez swoje niestawiennictwo. Ja przypomnę, że czasy *liberum veto* się skończyły i to jest bardzo niebezpieczny przepis. Mam nadzieję, że nie takie są intencje projektodawców, bo zakładam zawsze dobrą wolę i chęć tworzenia dobrego prawa, natomiast podkreślenia wymaga fakt, że zapisanie konieczności obecności prezesa Trybunału w każdym z wyjątkiem jednego przypadku spowoduje możliwość zablokowania Zgromadzenia Ogólnego nawet na 9 lat.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poprawka pana posła zmierza do tego, żeby skreślić ust. 2. Poddaję tę poprawkę jako dalej idącą pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za skreśleniem ust. 2 w art. 8? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za poprawką głosowało 5 posłów, przeciw było 13 posłów, 2 posłów wstrzymało sie od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, ja się zgłaszałam zarówno do poprawki złożonej przez posła Borysa Budkę, jak i teraz zgłaszam się z moją poprawką.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ja nie widzę, bo nie widzę wszystkich posłów.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Ale ja mam cały czas kontakt wzrokowy z panem.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę, udzielam pani głosu.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Chciałabym zgłosić poprawkę do art. 8 ust. 2, któremu chciałabym nadać następujące brzmienie: „Podjęcie uchwały przez Zgromadzenie Ogólne wymaga obecności Prezesa lub Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego". Jest to rozwiązanie, które było rozwiązaniem do tej pory stosowanym, jest rozwiązaniem znajdującym poparcie w konstytucji, która jasno wskazuje, że szczególną i kluczową rolę w kierowaniu pracami Trybunału Konstytucyjnego mają dwie funkcje: prezes i wiceprezes Trybunału Konstytucyjnego. W tym przepisie brakuję mi właśnie odzwierciedlenia tej konstytucyjnej normy. W związku z tym uważam za jak najbardziej zasadne wskazanie tutaj wiceprezesa, którego funkcją powinno być właśnie zastępowanie prezesa, podczas gdy on nie może wykonywać swojej funkcji, bo inaczej rzeczywiście będziemy mieli do czynienia z sytuacją tak niebezpieczną, jak przed chwileczką opisał to poseł Budka, a mianowicie z możliwością paraliżowania prac Trybunału Konstytucyjnego ze względu na brak obecności jednej osoby.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuje bardzo. Ja poddam tę poprawkę pod głosowanie. Natomiast żeby formalności stało się zadość, proszę ją przedłożyć do Biura Legislacyjnego na piśmie. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 7 posłów, przeciw było 14 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami, które zasugerowało Biuro Legislacyjne i to zarówno w odniesieniu do ust. 1, jak i ust. 2, a także przejmuję te poprawki jako własne. Poddaję poprawki pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tych poprawek? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Stwierdzam, że za przyjęciem poprawek głosowało 15 posłów, przeciw było 5 posłów, 1 poseł wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawki uzyskały wymaganą większość.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 8 wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 8 wraz z przyjętymi poprawkami? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 8 głosowało 15 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 8 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 9. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o art. 9, to my proponujemy jedynie inne umiejscowienie tego przepisu, a więc po przepisie art. 7. W naszej ocenie taka sekwencja przepisów dotyczących Zgromadzenia Ogólnego jest właściwsza. Najpierw powinien być ogólny przepis art. 7, z którego wynika, w jaki sposób funkcjonuje Zgromadzenie Ogólne, natomiast w art. 9 określony jest szczególny rodzaj Zgromadzenia i stąd nasza propozycja, aby art. 9 umiejscowić po art. 7. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi? Nie ma.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 9.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Przyjmujecie państwo te poprawki Biura Legislacyjnego?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Nie padło z mej strony takie stwierdzenie, rozważymy to. Dobrze, poddaję pod głosowanie...

**Legislator Wojciech Miller:**

Wydaje się, że w pierwszej kolejności powinniście się państwo wypowiedzieć na temat brzmienia artykułu, a dopiero w drugiej kolejności nad jego umiejscowieniem. Tak

że proponujemy najpierw wypowiedzieć się co do brzmienia przepisu, natomiast później co do jego umiejscowienia.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 9.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 9 w wersji zaproponowanej w druku? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 9 głosowało 15 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 9 został przyjęty.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Teraz należy głosować umiejscowienie tego przepisu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze. Proszę bardzo. Poddaję tę kwestię pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za innym umiejscowieniem art. 9, stosownie do sugestii przed chwilą wyrażonych? Kto z pań i panów posłów jest za? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za tą poprawką głosowało 7 posłów, przeciw było 14 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przechodzimy do art. 10. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeśli chodzi o art. 10, to w tym zestawieniu proponujemy kilka poprawek. One w naszej ocenie mają charakter porządkujący i usuwający pewnego rodzaju wątpliwości, które się nasuwają przy analizie tego przepisu w brzmieniu z druku.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jeżeli można prosić, to chciałbym rozpatrywać je po kolei.

**Legislator Wojciech Miller:**

Taka też będzie z naszej strony sugestia, bo one są właśnie tak sformułowane, aby można było je osobno rozpatrywać. Nie wiem, panie przewodniczący, czy mam omówić je wszystkie?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Po jednej.

**Legislator Wojciech Miller:**

Po jednej, tak? Dobrze. W pkt 11 proponujemy skreślenie wyrazów „w trybie określonym w art. 11” z tego względu, iż jest to zbędne doprecyzowanie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jesteśmy przy art. 10 ust. 1. Proszę, pan poseł… Nie? Pani poseł Gasiuk-Pihowicz?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak. Ja bym chciała zgłosić...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Mówimy o art. 10 ust. 1.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak. Ja bym chciała zgłosić poprawkę do tego artykułu, a mianowicie nadać mu następujące brzmienie: Prezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczpospolitej spośród dwóch kandydatów przedstawianych przez Zgromadzenie Ogólne. W uzasadnieniu tej poprawki chciałabym się powołać na wyrok Trybunału Konstytucyjnego właśnie z 7 listopada 2016 roku.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Znamy, pani poseł, znamy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Trybunał w tym wyroku właśnie orzekł, że konstytucja wymaga, aby liczba kandydatów przedstawianych prezydentowi przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego wynosiła nie mniej niż dwóch, a zarazem nie więcej niż trzech zaproponowanych kandydatów. Zaproponowany przez państwa sposób przedstawiania prezydentowi kandydatów na prezesa Trybunału Konstytucyjnego nie zakłada tej górnej liczby kandydatów. Dlatego za jak najbardziej zasadne uważam dookreślenie tej liczby w taki sposób, który nie odbierałby Zgromadzeniu Ogólnemu kompetencji przyznanej mu w art. 194, czyli kompetencji wyboru i możliwości przedstawienia kandydatów w taki sposób, żeby nie przesunąć tego środka ciężkości na prezydenta, który przy nieograniczonej liczbie kandydatów właściwie nie miałby już konstytucyjnego prawa do powołania prezesa, tylko to prawo do powołania zmieniłoby sie w prawo do wyboru. Dlatego taką właśnie poprawkę proponuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Poddam tę poprawkę pod głosowanie. Chcę tylko przypomnieć, że tę dyskusję już odbyliśmy i wynikało z niej, że największą liczbą kandydatów jaka może być przedstawiona to jest trzech, a to z tego względu, że kandydat musi uzyskać nie mniej jak pięć głosów. To pani powinna pamiętać z tamtej ustawy. Skoro tak, to matematycznie rzecz ujmując...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Głosujmy, nie dyskutujmy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

...nie ma możliwości przedstawienia więcej niż trzech kandydatów. Poddaję poprawkę pani poseł pod głosowanie.

Kto z pań i panów jest za przyjęciem poprawki?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Ad vocem, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Kto jest za? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 6 posłów, przeciw 15 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości. Proszę, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, dziękuję. Szanowni państwo, proponowałbym, żebyście państwo skorygowali przepisy proponowane w art. 10. Po pierwsze, troszeczkę z tytułu kazuistyki, a druga rzecz jest taka, że za bardzo poszliście państwo...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, ponieważ jesteśmy przy ust. 1, to chciałem poddać pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez Biuro Legislacyjne.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Dobrze. Oczywiście.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Czy do ust.1 ma pan uwagi?

**Poseł Borys Budka (PO):**

Nie, do ust. 2.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze, więc przejmuję poprawkę zasugerowaną...

**Legislator Wojciech Miller:**

Przez Biuro.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tak, ale to jest pierwsza poprawka w ustępie w trybie określonym. Nie przejmuję tej poprawki, przepraszam. Proszę bardzo, panie pośle.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Dobrze, to my przejmujemy tę poprawkę. Proponujemy ją przegłosować, a później jakbym mógł, to odniosę się do ust. 2.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze, poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 6 posłów, przeciw było 15 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości. Proszę bardzo, panie pośle.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Tutaj jednak proponowałbym, abyście państwo w ciągu 5 minut może przeredagowali to wszystko. Ja nie wnikam w kwestie merytoryczne i w to, jak państwo chcecie to kształtować, ale proszę zwrócić uwagę, że kadencja prezesa Trybunału trwa 6 lat, nie dłużej jednak niż do zakończenia kadencji sędziego Trybunału. OK, wygaśnięcie mandatu sędziego Trybunału to jest jasna sprawa, ale później jest wygaśnięcie kadencji. Natomiast w kwestii wygaśnięcia kadencji prezesa odsyłacie do ust. 4, a tam mówicie, że kadencja wygasa w przypadku śmierci. Nie, w przypadku śmierci to wygasa mandat sędziego, czyli to, o czym mówicie w pkt 2 w ust. 2. Tutaj jakby podwójnie trzeba byłoby uśmiercić prezesa. Proszę nie kojarzyć tego źle, ale zwracam uwagę na to, że w tym przypadku to jest w ogóle jakieś... To powinno być objęte jedną jednostką redakcyjną i powinno się w jednym ustępie wymienić wszystkie elementy, które powodują wygaśnięcie kadencji prezesa Trybunału.

Pojawia się tu jeszcze jedno pytanie, bo państwo w pracach nad ustawą o statusie sędziego Trybunału mimo naszych apeli, nie rezygnowaliście z tych 70 lat. Natomiast później ku mojemu zaskoczeniu w sali sejmowej okazało się, mam nadzieję, że to pani premier spowodowała po zgłoszeniu przez nas tej poprawki, że zrezygnowaliście z tych niekonstytucyjnych 70 lat. Czy państwo w przypadku prezesa chcecie utrzymać taki zapis? Czy macie świadomość tego, co zostało przegłosowane w Sejmie? Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Zaraz się pan poseł o tym przekona. Proszę Biuro Legislacyjne o dalsze uwagi do art. 10.

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeśli chodzi o poprawkę zaproponowaną pod nr 12, to proponujemy pewnego rodzaju uporządkowanie redakcyjne i podzielenie tej normy, która w tej chwili jest jak gdyby w jednym zdaniu, na dwa zdania i temu ma służyć dodanie ust. 1a, z którego ma wynikać czas trwania kadencji prezesa. Natomiast w ust. 2 proponujemy przeredagowanie wprowadzenia do wyliczenia, które ma wskazywać na to, w jakich przypadkach następuje wygaśnięcie kadencji prezesa Trybunału.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przejmuję tę poprawkę i poddaję ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki nr 12? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Dziękuję. Za przyjęciem poprawki głosowało 19 posłów, nikt nie był przeciw, od głosu wstrzymał się 1 poseł. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę Biuro Legislacyjne o kolejną uwagę do art. 10.

**Legislator Wojciech Miller:**

W kolejnej poprawce, a więc w poprawce nr 13, proponujemy w art. 10 w ust. 2 w pkt 2 skreślić wyrazy „przed upływem kadencji na zasadach określonych w odrębnych przepisach". W naszej ocenie jest to zbędne określenie. O tej przesłance, a więc o wyga-

śnięciu mandatu sędziego Trybunału powołanego na stanowisko prezesa Trybunału można mówić jedynie w sytuacji, kiedy ona następuje przed upływem kadencji, a z drugiej strony to doprecyzowanie „na zasadach określonych w odrębnych przepisach" jest w naszej ocenie zbędne.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi do ust. 2? Przejmujecie państwo tę poprawkę?

**Poseł Borys Budka (PO):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 8 posłów, przeciw było 13 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Proszę o omówienie propozycji nr 14.

**Legislator Wojciech Miller:**

W propozycji nr 14 proponujemy skreślenie pkt 3 w ust. 2. Jest to punkt, zgodnie z którym wygaśnięcie kadencji prezesa Trybunału następuje w przypadkach określonych w ust. 4. Jednocześnie proponujemy skreślenie ust. 4 z tego względu, iż przewidziana w tym przepisie przesłanka śmierci będzie sie odnosić generalnie do utraty stanowiska sędziego Trybunału i wygaśnięcia jego mandatu, więc nie ma potrzeby powtarzania, że jest to szczególny przypadek odnoszący się do wygaśnięcia kadencji prezesa Trybunału. Natomiast jeśli chodzi o pkt 2 w ust. 4, to w ustawie o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego ostatecznie Sejm zdecydował o wycofaniu się z konstrukcji przedstawiania przez sędziów zaświadczeń. Z tego względu i dla spójności tych dwóch ustaw, przepis ten powinien zostać usunięty. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Sugestię z punktu nr 14 przejmuję jako własną i poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem tej poprawki opowiedziało się 22 posłów, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 22 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do omówienia propozycji nr 15. Proszę o jej przedstawienie.

**Legislator Wojciech Miller:**

W propozycji nr 15 proponujemy dodanie kolejnej przesłanki wygaśnięcia kadencji prezesa Trybunału, to jest w przypadku zrzeczenia się stanowiska przez prezesa Trybunału. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że jest to kwestia merytoryczna, natomiast w naszej ocenie taka możliwość powinna wynikać z przepisów wprost i stąd ta propozycja. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przejmuję tę propozycję jako poprawkę własną i poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 20 posłów, nikt nie był przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę Biuro Legislacyjne o przedstawienie propozycji nr 16.

**Legislator Wojciech Miller:**

W propozycji nr 16 proponujemy dodanie kolejnej przesłanki wygaśnięcia kadencji… Inaczej, w ust. 5 proponujemy, aby przepisy dotyczące prezesa, które miałyby się odpo-

wiednio stosować do wiceprezesa, uzupełnić o przesłankę, która również w wyniku odpowiedniego zastosowania nie będzie wprost wynikała z ustawy. Przesłanka ta jest taka, iż kadencja wiceprezesa Trybunału wygasałaby w przypadku powołania go na stanowisko prezesa. Wydaje się, że to jest oczywiste, natomiast to nie wynika wprost z przepisów. Z tego odesłania, które w tej chwili jest zawarte w projekcie, również takiej normy wprost wyczytać nie można. Stąd proponowalibyśmy ust. 5, który odnosi się do wiceprezesa, uzupełnić o przepis szczególny w treści zdania pierwszego ust. 5 z tej propozycji. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Propozycję zawartą w punkcie nr 16 przejmuję jako poprawkę własną i poddaję ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Za przyjęciem tej poprawki opowiedziało się 20 posłów, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poddaję pod głosowanie cały... Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Chciałbym dopytać o ust. 4. Piszecie państwo…

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Skreślony jest.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ust. 4 jest skreślony? To przepraszam bardzo, nie wiedziałem.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 10 wraz z przyjętymi przez Komisję poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 10 wraz z przyjętymi poprawkami? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 10 głosowało 15 posłów, przeciw było 6, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 10 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 11. Proszę bardzo, pan poseł Święcicki.

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, art. 11 wprowadza zupełnie kuriozalne przepisy, które po raz kolejny narażają tę ustawę na sprzeczność z konstytucją, tak jak już było to przedtem w wypadku niezaprzysiężenia trzech prawidłowo wybranych sędziów, wybrania dublerów, nieopublikowania wyroków Trybunału. Wprowadza się mianowicie coś takiego jak tymczasowy prezes Trybunału Konstytucyjnego. Proszę państwa, otóż konstytucja czegoś takiego nie przewiduje. Konstytucja w art. 194 ust. 2 mówi o prezesie i wiceprezesie Trybunału. Jak prezes nie może urzędować czy jest wakat na jego miejsce, to w każdej instytucji od tego jest wiceprezes, żeby przejąć funkcję prezesa, przewodniczył posiedzeniom, wykonywał inne rozmaite zadania, przewodniczył Zgromadzeniu Ogólnemu. Natomiast dla wiceprezesa nie przewidujecie w tej ustawie żadnych funkcji, konstytucyjny wiceprezes nie pełni żadnych funkcji, natomiast wprowadzacie niekonstytucyjnego czasowego prezesa, który ma przejąć wszystkie funkcje prezesa w okresie wakatu.

Po drugie, wyznaczacie tego niekonstytucyjnego czasowego prezesa, który przejmuje wszelkie funkcje w momencie wakatu na stanowisku prezesa w taki sposób, że właściwie wyznaczacie jednego konkretnego sędziego. Nie tego, co ma najdłuższy staż w Trybunale Konstytucyjnym, nie tego, który jest najstarszy wiekiem, tylko w jakiś skomplikowany sposób zalicza mu się czas, kiedy był aplikantem w sądzie powszechnym, lata pracy w administracji państwowej szczebla centralnego i rozmaite inne funkcje w taki sposób, żeby wypadło na jednego sędziego. Ja chciałem przypomnieć, że jeśli są zamówienia publiczne i tak się ustawi przetarg, że wychodzi tylko na jednego dostawcę, to jest CBA,

kryminał, prokuratura etc, a tutaj państwo wprowadzacie taki przepis, żeby wypadło na jednego konkretnego sędziego, który miałby pełnić funkcję tymczasowego prezesa Trybunału Konstytucyjnego, a więc funkcję, która w ogóle nie jest przewidziana w konstytucji i pozbawiacie możliwości wykonywania tej funkcji przez konstytucyjnego wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego. Dlatego uważam, że cały ten artykuł w obecnej formie właściwie nie nadaje się do dalszego procedowania. Nie mówię już o kolejnych jego punktach, ja mówię teraz o ust. 2 w art. 11. Wnioskuję, żeby skreślić cały ust. 2.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Ktoś z państwa chciał zabrać głos? Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Pójdę o krok dalej i zaproponuję skreślenie całego art. 11, bo rzeczywiście wprowadzanie takiej funkcji jak prezes na próbę czy prezes tymczasowy, jest zupełnie niepotrzebne, ponieważ tak jak słusznie powiedział kolega Święcicki, w Trybunale jest wiceprezes, który ma rangę konstytucyjną i nie możemy ustawą wprowadzać nowej funkcji w momencie, kiedy konstytucyjnie wprowadzona jest funkcja zastępcy. Z tego względu uważam, że jest to rozwiązanie niekonstytucyjne i wnioskuję o wykreślenie całego art. 11.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję. Proszę, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przychylając się do tych argumentów, chciałbym zwrócić uwagę, że nie było przedstawiciela Sejmu podczas przedostatniej rozprawy w Trybunale Konstytucyjnym, ale właśnie wtedy w Trybunale zwracano uwagę na to, że pozycja wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego jest określona w konstytucji. W związku z tym ustawodawca zwykły, czyli my jako parlamentarzyści nie możemy wprowadzać funkcji, która byłaby funkcją niejako nad wiceprezesem. Dodam, że zarówno prezesa jak i wiceprezesa powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, a więc jest to osoba, która została już wybrana i zgodnie z obecnymi regulacjami nie ma tutaj mowy o kadencyjności, dlatego że przepisy tego nie przewidują, nie przewidywały w momencie powołania wiceprezesa i do tej pory nie przewidują. Natomiast jeszcze smaku dodaje, co poddaję pod rozwagę szczególnie posłom, u których wartości narodowe są bardzo często na sztandarach, że w związku z tym przepisem, nie wiem czy państwo macie tego świadomość, ale Trybunałem Konstytucyjnym będzie kierowała osoba, która zamieszkuje w Berlinie. Poddaję to pod rozwagę wszystkim, którzy dzisiaj chcą ten przepis przyjąć. Prezesem polskiego Trybunału Konstytucyjnego będzie kierowała osoba, która ostatnio w wywiadzie radiowym przyznała, że w tej chwili jej miejsce zamieszkania to jest Berlin i chyba ostatnią rzeczą, którą państwo chcielibyście zrobić jest to, żeby Trybunałem Konstytucyjnym kierowano ze stolicy innego państwa. Poddaję to pod państwa rozwagę, bo jeśli nie trafiają argumenty legislacyjne, konstytucyjne i prawne, to odwołuję się do państwa patriotyzmu, umiłowania ojczyzny i tego, co państwo powtarzacie w świetle niedawnego święta 11 listopada. Może to do państwa przemówi. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tą przewrotną argumentacją jestem bardzo zaskoczony. Przecież to państwo zawsze odwołujecie się do tego, że przede wszystkim jesteśmy Europejczykami. Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, ja przede wszystkim chciałabym zwrócić uwagę na to, że w mojej ocenie przepis, który wprowadza osobę, która pełni funkcję przewodniczącego Trybunału, kiedy powstaje wakat na stanowisku prezesa Trybunału, stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą ciągłości instytucji publicznych. Jednak jest to jedna z podstawowych zasad wynikająca z konstytucji, więc jeżeli mamy do czynienia z sytuacją, w której państwo tak naprawdę sankcjonujecie takie miesięczne, przepraszam za kolokwialne wyrażenie, bezhołowie w Trybunale Konstytucyjnym, to jest to rozwiązanie absolutnie niesprzyjające sprawności wykonywania funkcji przez Trybunał Konstytucyjny. Wszyst-

kie dotychczasowe ustawy zakładały jednak rozwiązania, które chroniły przed brakiem ciągłości przewodniczenia Trybunałowi Konstytucyjnemu. Przypomnę, że jedna z wcześniejszych ustaw zakładała, że prezesa wybiera się na trzy miesiące przed zwolnieniem stanowiska. Kolejna ustawa, także zaproponowana przez państwa, zakładała, że pomiędzy 30 a 15 dniem przed zwolnieniem stanowiska, a w tym momencie mamy dosyć dużą woltę i wybieramy prezesa w ciągu miesiąca po opróżnieniu stanowiska. Chciałabym wiedzieć skąd właśnie ta zmiana i czy ona nie jest przypadkiem podyktowana chęcią ośmieszenia tych tak ważnych regulacji, dotyczących ważnej ustrojowej instytucji?

Kolejna rzecz, która budzi moją wątpliwość, to przede wszystkim sposób ustanawiania tej osoby. Ta osoba ma mieć najdłuższy staż, ale co ciekawe, jest to staż liczony również w instytucjach, które nie mają nic wspólnego z pełnieniem funkcji w Trybunale Konstytucyjnym. Zatem ta osoba, pracując w organach centralnych administracji państwowej, nie nabywa doświadczenia, które może być przydatne potem w Trybunale Konstytucyjnym.

Jest to też przepis niewystarczająco określony. Jest na przykład wymóg ukończenia aplikacji, ale jakiej? Sędziowskiej, adwokackiej, radcowskiej? To w mojej ocenie narusza art. 2 konstytucji, który nakazuje jednak tworzenie przepisów w sposób precyzyjny.

Kolejna rzecz jest taka, że ust. 4 przewiduje, że obradom Zgromadzenia Ogólnego… Ja przepraszam, czy panowie byliby tak uprzejmi nie przeszkadzać? Przepis ten przewiduje, że obradom Zgromadzenia Ogólnego, które ma właśnie za zadanie wybranie kandydatów na stanowisko prezesa Trybunału, przewodniczy nagle najmłodszy stażem sędzia. Czym to jest podyktowane? Przecież tradycja międzynarodowa i polska tradycja wskazuje na to, że obradom Zgromadzenia Ogólnego w części dotyczącej wyboru kandydatów na stanowisko prezesa albo wiceprezesa Trybunału, powinien przewodniczyć sędzia Trybunału najstarszy wiekiem uczestniczący w Zgromadzeniu Ogólnym. To rozwiązanie byłoby jak najbardziej zrozumiałe, bo wtedy takim obradom przewodniczyłaby osoba, która chociażby z racji wieku czy doświadczenia, cieszy się największym autorytetem, ale państwo proponujecie, żeby to była osoba najmłodsza. Jak rozumiem, kierujecie się tu interesem partyjnym, a mianowicie, żeby funkcję tę pełniła osoba wybrana przez Prawo i Sprawiedliwość.

Do tego przepisu mam jeszcze zastrzeżenie dotyczące tego, że właśnie tak jak wspomniał pan poseł Budka i pan poseł Święcicki, rzeczywiście jest tak, że my konstytucyjnie mamy usankcjonowaną funkcję wiceprezesa. Konstytucja wymienia zarówno prezesa jak i wiceprezesa jako osoby, które mają kierować pracami Trybunału Konstytucyjnego. Znaczenie roli wiceprezesa Trybunału jest chociażby podbudowane tym, że procedura wyboru prezesa Trybunału Konstytucyjnego, do której również państwo przykładacie znaczącą wagę, odnosi się także do wiceprezesa. Zarówno prezes jak i wiceprezes z racji swojej poważnej funkcji wybierani są w tej samej procedurze. To pokazuje, że nie można ograniczać kompetencji wiceprezesa i że to właśnie on w sytuacji, w której nie ma prezesa, ostatecznie mógłby kierować pracami Trybunału. Świadczą o tym komentarze profesora Mączyńskiego. Ja przytoczę tutaj…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, ja proszę, żeby pan skracał te tyrady, bo przecież to jest nie do zniesienia. To jest jakiś wykład z prawa konstytucyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pani poseł, ja proszę, żeby zwięźle się wypowiadać. W Parlamencie Europejskim na pełną wypowiedź ma pani dwie minuty.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Dobrze.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

W związku z tym prosiłbym o pewną powściągliwość, bo tam nikt nie mówi o tym, że są łamane czyjeś prawa.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ale takie ograniczenie dotyczy wypowiedzi w sali plenarnej.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, ja mam wniosek formalny, naprawdę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę o pewną powściągliwość, żeby…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Komisja jest od tego, żeby pracować nad projektem i każdy poseł ma prawo się wypowiedzieć.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Ale pracować to znaczy…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, przede wszystkim głos się zabiera po wyrażeniu zgody przez przewodniczącego. Chyba widzi pan powściągliwość z mojej strony.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Nie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jeżeli ktoś w kółko powtarza te same rzeczy, to ja oczekuję konkretnej wypowiedzi. Drodzy państwo, przecież tak można mówić w nieskończoność. Pani poseł, proszę, żeby wypowiedziała się pani w sposób zwięzły i złożyła też stosowną poprawkę. Gwoli ścisłości zapytam, gdzież w konstytucji o tym wiceprezesie jest mowa? To jest tylko prerogatywa prezydenta i to jest pierwsza zasadnicza rzecz, o czym też warto pamiętać.

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

Art. 194 ust. 2 konstytucji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

O wiceprezesie jest mowa w kategorii prerogatywy prezydenta, że powołuje on wiceprezesa.

**Poseł Borys Budka (PO):**

To jest jakaś bzdura.

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

Art. 194 ust. 2 konstytucji.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Pan wie, że to się nagrywa? Ludzie!

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Co tam jest napisane w tym przepisie, panie pośle?

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

„Prezesa i Wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej".

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

No więc właśnie jest to norma kompetencyjna prezydenta, że powołuje on prezesa i wiceprezesa.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Proszę nie deprecjonować pozycji Prezydenta Rzeczypospolitej. Czyli, zdaniem pana przewodniczącego…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, my tu prowadzimy luźną…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Chcecie przypisać wiceprezesowi kompetencje, których w konstytucji on nie ma.

**Poseł Borys Budka (PO):**

A gdzie w konstytucji są określone kompetencje prezesa?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz kontynuuje i proszę zmierzać do końca wypowiedzi.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, odnosząc się do pana pytania chciałabym zwrócić uwagę na art. 194 konstytucji, który mówi, że prezesa i wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej spośród przedstawionych kandydatów. Jest to właśnie ten przepis, który wskazuje, jaką rangę przywiązuje polska konstytucja do funkcji wiceprezesa. Literalne brzmienie także zakłada rozumienie, że wiceprezes jest osobą, która zastępuje prezesa w jego funkcji, więc nie ma potrzeby tworzenia nowej funkcji.

Chciałabym się jednak odnieść do komentarza profesora Mączyńskiego, bo widzę, że tutaj jest pewien spór w doktrynie, więc może on pozwoli panu wyklarować pewną kwestię. „Z uwagi na wykreowanie bezpośrednio w konstytucji stanowiska wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego oraz procedurę jego powołania analogiczną do powołania prezesa Trybunału Konstytucyjnego, czyli wymóg wskazania kandydata przez Zgromadzenie Ogólne i powołanie przez Prezydenta RP należy uznać, że ma on silniejszą pozycję ustrojową niż na przykład wiceprezesi NSA czy Sądu Najwyższego”. Z tego właśnie wnioskujemy i to znajduje potwierdzenie w komentarzach…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

A może pani przytoczyć kiedy pojawił się ten tekst?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Czy mogę dokończyć?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ja właśnie proszę panią o doprecyzowanie, kiedy ten tekst się pojawił?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Kiedy ten tekst się pojawił?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tak, datę proszę podać.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Ten komentarz jest 2016 r…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo za dopowiedzenie. Dziękuję.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

…więc bierze on pod uwagę także państwa dokonania, orzecznictwo i to co się wydarzyło w 2016 r. Jest to najświeższy komentarz, więc warto go brać pod uwagę, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuje bardzo. Proszę, pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący… Chwileczkę…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Przepraszam, panie przewodniczący, jeszcze poprawka. Chciałabym jeszcze dokończyć, bo nie złożyłam poprawki.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę się koncentrować na treści i na poprawkach. Bardzo proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Rzeczywiście kolejność była odwrócona, bo wpierw była uzasadnienie, a teraz odczytam treść poprawki. Art. 11 nadać następujące brzmienie: ust. 1: Kandydatów na Prezesa Trybunału zgłasza Zgromadzeniu Ogólnemu co najmniej dwóch sędziów Trybunału; ust. 2: Zgromadzenie Ogólne przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej dwóch kandydatów

na stanowisko Prezesa Trybunału, którzy w głosowaniu uzyskali kolejno największą liczbę głosów; ust. 3: Wyboru kandydatów dokonuje się nie wcześniej niż trzy miesiące i nie później niż miesiąc przed upływem kadencji urzędującego Prezesa Trybunału. W razie opróżnienia stanowiska Prezesa Trybunału przed upływem kadencji, wyboru kandydatów dokonuje się w terminie jednego miesiąca; ust. 4: Obradom Zgromadzenia Ogólnego w części dotyczącej wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału przewodniczy najstarszy wiekiem sędzia Trybunału uczestniczący w Zgromadzeniu Ogólnym. Ust. 5. Do wyboru Wiceprezesa Trybunału przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję. Proszę, pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, niezależnie od merytorycznej warstwy tej dyskusji… Ale ja prosiłbym, żeby pani poseł Pihowicz też słuchała tego, co mam do powiedzenia. Panie przewodniczący, ja bardzo proszę i składam formalny wniosek o ograniczenie czasu wystąpień, ponieważ to jest trochę zastanawiające, że pani poseł ma jakąś psychiczną potrzebę pouczania nas i wykładania podstaw prawa czy jakiejś jej wizji. Niezależnie od meritum sprawy, które zostało sprecyzowane już przez pana Budkę i nad którym można się zastanawiać, to jest to po prostu nie do zniesienia i w pewnym sensie jest to niegrzeczne również wobec innych posłów, że pani poseł próbuje nam wyjaśniać rzeczy, które są ogólnie zrozumiałe. Ten artykuł można ocenić bez tego całego wywodu. Proszę, żeby czas wypowiedzi został ograniczony, panie przewodniczący. To nie jest praca, to jest chaos totalny.

Natomiast co do meritum to muszę powiedzieć rzeczywiście, że to co powiedział pan poseł Budka zasługuje na rozważenie. Uważam, że skoro funkcja wiceprezesa jest określona, to należałoby pominąć całą tą skomplikowaną procedurę. Tyle, dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pani poseł Gajewska, dobrze pamiętam?

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

Tak. Może mój argument nie będzie taki przekonujący jak argument posła Budki, natomiast warto zauważyć, że w wyniku przyjęcia tego przepisu, który państwo proponujecie, sędzią będzie pani sędzia Julia Przyłębska, która łamie konstytucję, co zostało już wielokrotnie wskazane. Jest ona zobowiązana do orzekania, a nie przychodzi na posiedzenia Trybunału Konstytucyjnego i sobie wybiera, czy chce przyjść, czy nie chce przyjść. Dzisiaj chcą państwo…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę do rzeczy, do artykułu, a nie o osobach. Bardzo proszę.

**Poseł Wojciech Wilk (PO):**

Panie przewodniczący, ale niech pan nie przerywa, tym bardziej że pani poseł zabiera głos po raz pierwszy i proszę nie mówić: do rzeczy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ale ja uwzględniam wniosek z sali, żeby dyscyplinować posłów. Reaguję na to, co płynie z sali i to nie z mojego klubu. Proszę, żeby panowie również to uwzględnili.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Proszę nie przerywać i proszę pozwolić skończyć…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Moim obowiązkiem jest, żeby nawoływać do rzeczy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

My też możemy nawoływać do rzeczy.

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

Kończąc ostatnie zdanie uważam, że nie powinno się wskazywać osoby, która będzie sędzią Trybunału Konstytucyjnego, szczególnie że taka osoba łamie konstytucję.

**Poseł Witold Czarnecki (PiS):**

Co za brednie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę Biuro Legislacyjne…

**Poseł Borys Budka (PO):**

I to był merytoryczny głos w dyskusji.

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

Opinia profesora Zolla.

**Poseł Wojciech Wilk (PO):**

Super merytoryczny głos pana posła.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Proszę państwa, ja bardzo proszę.

**Poseł Wojciech Wilk (PO):**

Ale o co pan poseł prosi, gdy ktoś mówi, że inny poseł mówi brednie? Co to jest za proszenie?

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Jak pan mnie wypraszał za drzwi…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Drodzy państwo…

**Poseł Witold Czarnecki (PiS):**

Sędzia Przyłębska łamie konstytucję?

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

Tak, nie przychodząc na…

**Poseł Witold Czarnecki (PiS):**

To prezes łamie konstytucję, i to wielokrotnie.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Tak, tu się zgodzę, prezes Kaczyński łamie konstytucję. Pełna zgoda.

**Poseł Witold Czarnecki (PiS):**

Prezes Rzepliński.

**Poseł Wojciech Wilk (PO):**

Prezes jest tylko jeden.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ja mam do państwa prośbę, żebyście się zdobyli na odrobinę powagi i nie zabierali głosu bez udzielenia go przez przewodniczącego. Szanujmy się nawzajem. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. W odniesieniu do art. 11 chcielibyśmy zgłosić uwagę ogólną dotyczącą ust. 2 i 3, a więc do tych przepisów, z których wynika, że od momentu powstania wakatu, to jest opróżnienia stanowiska prezesa, pracami Trybunału kieruje sędzia wyznaczony na podstawie przepisów ustawy. Również w ust. 3 tego przepisu mowa jest o tym właśnie sędzim. W odniesieniu do tego przepisu w naszej ocenie można sformułować co najmniej wątpliwość co do zgodności tych przepisów z art. 194 ust. 2 konstytucji z tego względu, iż z tych przepisów wynika, że pracami Trybunału w przypadku opróżnienia stanowiska prezesa Trybunału, kierować będzie inny sędzia niż sprawujący kadencję wiceprezes Trybunału Konstytucyjnego. Zwracamy uwagę, co zresztą

w dyskusji było już powiedziane, że funkcja wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego jest wskazana w konstytucji. Z jednej strony jest wprost wskazane, że wiceprezes Trybunału powoływany jest przez Prezydenta Rzeczypospolitej, z drugiej strony wskazane jest, że kandydatów na wiceprezesa wskazuje Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału. Z tego względu legitymacja wiceprezesa ma szczególny charakter i jest silniejsza niż pozycja ustrojowa chociażby wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego czy prezesa Sądu Najwyższego. W związku z tym, tak jak powiedziałem na wstępie, w stosunku do tych przepisów formułujemy wątpliwość natury konstytucyjnej co do zgodności z art. 194 ust. 2 konstytucji.

Natomiast jeśli chodzi o art. 11, to my w tym zestawieniu przedstawiliśmy jeszcze szczegółowe propozycje poprawek. To już zależy od państwa decyzji, czy mam je wszystkie omówić w tej chwili, czy tak jak w przypadku omawiania poprzednich artykułów, mam je omówić w takiej kolejności, w jakiej będziecie państwo procedować.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Jeżeli chodzi o art. 11, to padły tutaj wnioski natury legislacyjnej. Najdalej idący był wniosek dotyczący wykreślenia art. 11. Poddaję pod głosowanie poprawkę zmierzającą do wykreślenia art. 11.

Kto z pań i panów posłów jest za skreśleniem art. 11? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki opowiedziało się 8 posłów, przeciw było 10, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Kolejną najdalej idącą poprawką była poprawka zgłoszona przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz, która zmierza do nadania nowej treści art. 11. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za poprawką zgłoszoną przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 7 posłów, przeciw było 11, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Bardzo proszę, żebyście państwo na piśmie złożyli wszystkie poprawki, natomiast ja nie będę czekał i poddam je pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Święcickiego? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 7 posłów, przeciw było 9, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

W ten sposób przegłosowaliśmy chyba wszystkie zgłoszone poprawki. Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, tak jak powiedziałem…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Może zanim udzieli pan głosu panu legislatorowi, proponuję żebyśmy rozpatrywali ten artykuł ustępami, gdyż, jak rozumiem, poprawki Biura Legislacyjnego są do poszczególnych ustępów. Myślę też, że on jest na tyle długi i na tyle ważny, że warto, żebyśmy rozpatrzyli ten artykuł wedle poszczególnych ustępów.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Tak jak powiedziałem wcześniej, oprócz uwag natury ogólnej sformułowaliśmy w tym zestawieniu również propozycje poprawek odnoszące się do art. 11. Są to poprawki zawarte w punktach nr 17–22. Jak rozumiem, będziemy je omawiali po kolei, jak to miało miejsce w przypadku poprzednich poprawek. Tak, panie przewodniczący?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tak.

**Legislator Wojciech Miller:**

W pierwszej z tych propozycji, zawartej w pod nr 17, proponujemy wykreślenie ust. 2 w art. 11 i przeniesienie go do osobnej jednostki redakcyjnej po art. 9. Przepis ten nie odnosi się do procedury wyboru kandydatów na stanowisko prezesa i wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, tylko odnosi się generalnie do sytuacji wakatu na stanowisku prezesa, stąd nie powinien on być umiejscowiony w przepisie artykułu, który odnosi się do procedury wyboru kandydatów i następnie przedstawiania tych kandydatur prezydentowi.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. To jest uwaga nr 17, prawda?

**Legislator Wojciech Miller:**

Tak. Ja jeszcze doprecyzuję, że oprócz przeniesienia do osobnej jednostki redakcyjnej tego ustępu, proponujemy w tym przepisie korekty natury redakcyjno-legislacyjnej. W większości mają one na celu zapewnienie spójności pomiędzy poszczególnymi przepisami. W proponowanym art. 9b w ust. 1 proponujemy posłużyć się sformułowaniem „jako sędzia w Trybunale" i konsekwentne posługiwanie się takim sformułowaniem w innych przepisach w odniesieniu do oznaczania stażu sędziego.

Oprócz tego mamy nie tyle propozycję, co pewnego rodzaju wątpliwość, bo w tym przepisie w pkt. 3 mowa jest o administracji państwowej szczebla centralnego, co może budzić wątpliwości, o jakiego rodzaju organy chodzi. W naszej ocenie przepis ten powinien zostać doprecyzowany, z tym że w tym momencie my nie przedstawiamy propozycji poprawki, gdyż jest to kwestia merytoryczna. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę jeszcze o zaprezentowanie uwagi nr 18.

**Legislator Wojciech Miller:**

W propozycji poprawki nr 18 proponujemy skreślić wyrazy „i porządku" w ust. 3 w art. 11 z tego względu, iż porządek posiedzenia, podczas którego mają być wybierani kandydaci na prezesa i wiceprezesa Trybunału Konstytucyjnego, jest oczywisty i zastosowanie będzie miał przepis ogólny, to jest przepis art. 7 ust. 3, zgodnie z którym o terminie i porządku posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego prezes zawiadamia sędziów Trybunału najpóźniej siedem dni przed dniem posiedzenia. W naszej ocenie informowanie o porządku w przypadku tego posiedzenia jest zbędne. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Propozycja nr 19.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, kolejna propozycja poprawki zawarta w pkt 18a w materiale, który dziś został do Komisji przesłany, ma charakter redakcyjny i odnosi się do ust. 4 w art. 11. Proponujemy temu ustępowi nadać brzmienie: Obradom Zgromadzenia Ogólnego, o którym mowa w ust. 3, przewodniczy sędzia Trybunału, posiadający najkrótszy staż jako sędzia w Trybunale. Obecnie w przepisie w brzmieniu z druku jest mowa o najmłodszym stażem sędzim Trybunału, co budzi pewną wątpliwość, czy chodzi jedynie o staż sędziego Trybunału, czy staż liczony ogółem, zwłaszcza w kontekście ust. 2. Z naszej strony jest taka propozycja, natomiast kwestia merytoryczna, na którą chcielibyśmy zwrócić uwagę, jest taka, że może się zdarzyć, że w danym momencie w Trybunale Konstytucyjnym będzie kilku sędziów, którzy mają taki sam najkrótszy staż jako sędziowie Trybunału z tego względu, iż zostali wybrani oni jednego dnia.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę jeszcze o dalsze uwagi.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Nie łatwiej napisać po prostu, że tu chodzi o sędzię Przyłębską i napisać to jednym zdaniem zamiast wprowadzać tyle ustępów? Będzie prościej i wygodniej.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Wiem, że pan wolałby, żeby zapisać tam prezesa Rzeplińskiego.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Nie, bo jemu wygasa kadencja.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

A mnie się wydaje, że o to cały czas chodzi. Nawet wtedy kiedy mówicie o ciągłości, to chodzi o tą ciągłość, żeby w dalszym ciągu pan prezes Rzepliński…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, uprzejmie proszę procedować i prowadzić obrady, a nie…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Czekam na zabranie głosu przez Biuro Legislacyjne i wypełniam lukę w oczekiwaniu.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, propozycja poprawki nr 19 wiąże się z kolejnymi propozycjami. My będziemy proponować, aby przepisy zawarte w art. 11 podzielić na dwie jednostki redakcyjne. Stąd proponujemy, aby w art. 11 w ustępie oznaczonym na roboczo jako ust. 4a wskazać, że przepis ust. 1, zgodnie z którym Zgromadzenie Ogólne przedstawia prezydentowi kandydatów na stanowisko prezesa w terminie miesiąca od dnia, w którym powstał wakat, stosować odpowiednio do wiceprezesa Trybunału, tak aby to zbiorcze odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów podzielić w związku z propozycją podziału tego artykułu na dwie jednostki. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuje bardzo. Jeżeli macie państwo jakieś uwagi do art. 11, to bardzo proszę.

**Legislator Wojciech Miller:**

Tak, oczywiście. Jeśli chodzi o ust. 5, to proponujemy jego skreślenie. Jest to przepis, który powtarza przepis art. 6, w którym generalnie został określony skład Zgromadzenia Ogólnego. Dodatkowo jeśli chodzi o ten przepis, aktualne są wątpliwości Biura Legislacyjnego dotyczące konstytucyjności tego przepisu, gdyż w tym przepisie również jest powtórzone, iż uprawnionymi do wzięcia udziału w Zgromadzeniu Ogólnym są sędziowie, którzy złożyli ślubowanie przed prezydentem, a tak jak powiedziałem przy omawianiu art. 6, budzi to wątpliwości konstytucyjne. Dodatkowo w związku z tym, iż ten przepis jest powtórzeniem art. 6 ust. 1 i w zasadzie powtarza jego treść, w naszej ocenie jest zbędny i przepis ten powinien zostać wykreślony.

Jeśli chodzi o dalsze uwagi do art. 11, to proponujemy również skreślić ust. 6 w tym artykule jako zbędny, gdyż stanowi pewnego rodzaju zapowiedź procedury, która jest opisana w ustępach kolejnych. Z legislacyjnego i prawnego punktu widzenia nie ma potrzeby umieszczania tu tego przepisu.

Wreszcie ostatnia propozycja dotycząca art. 11. Tak jak powiedziałem, proponujemy wyodrębnić ust. 7–14 w osobny art. 11a. Dodatkowo proponujemy dokonanie w nim kilku korekt, które w naszej ocenie mają charakter doprecyzowujący i usuwający pewnego rodzaju wątpliwości, jakie w naszej ocenie te przepisy zawierają. One częściowo zostały wytłuszczone w tym materiale, który państwo otrzymaliście, natomiast ja zwrócę uwagę na przepis zdania drugiego ust. 3 z naszej propozycji, zgodnie z którym z przepisu wprost wynikałoby, że sędzia Trybunału może głosować tylko na jednego kandydata.

Oprócz tego w ust. 4 w odniesieniu do tego w jaki sposób sędziowie mają głosować, w projekcie jest mowa o tym, że stawiają znak „+" albo znak „x". W naszej ocenie wystarczające jest wskazanie, że chodzi o znak „x" i doprecyzowanie, że chodzi o dwie przecinające się linie.

Konsekwentnie w związku z tym, że proponujemy podział art. 11 na dwa artykuły, ten zakres odesłania do odpowiedniego stosowania w odniesieniu do prezesa również

zostałby odpowiednio sformułowany do tego, aby odnosił się tylko do jednostek dotyczących art. 11a. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Serdecznie panom dziękuję. Niewykluczone, że z tych sugestii albo przynajmniej z ich części skorzystamy na dalszym etapie procedowania. W tej chwili wobec braku innych uwag poddaję pod głosowania art. 11 w wersji zaproponowanej w druku.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Panie przewodniczący, proponowałem, żebyśmy rozpatrzyli art. 11 ustęp po ustępie. Po pierwsze, jest dużo poprawek, a po drugie, przepis ten jest niejednorodny.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Wobec tego pytam, czy pan poseł zgłasza poprawki do art. 11?

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Mam pytania do poszczególnych ustępów i mogę je zgłosić.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Nie, panie pośle. Jeżeli pan zgłasza poprawki, to proszę bardzo, poddam je pod głosowanie. Jeżeli nie, to poddaję cały artykuł pod głosowanie.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Nie, poprawki będą wynikały z uzyskanych odpowiedzi.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
To nie jest konferencja prasowa, panie pośle.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Ale na tym polega praca w Komisji, że posłowie…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Pan się myli, na tym polega przeszkadzanie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Nie, panie pośle Kropiwnicki, praca polega na tym, żeby poważnie traktować pozostałych członków Komisji. Na tym to polega.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Praca w Komisji nie polega na przegłosowywaniu hurtem rozwiązań ważnych dla większości, tylko…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Proszę o poprawki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Mam wniosek formalny o zakończenie dyskusji w tym punkcie i przegłosowania całego…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Praca merytoryczna w Komisji polega na…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Drodzy państwo, wobec tego, że nie zgłoszono poprawek do art. 11, poddaję ten artykuł pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 11 w wersji zaproponowanej w druku?

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**
Panie przewodniczący, uniemożliwia pan procedowanie.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Przeszkadzanie w obradach.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 11 opowiedziało się 10 posłów, przeciw było 7, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 17 posłów. Stwierdzam, że art. 11 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 12. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne. Proszę, panie mecenasie.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Jeśli chodzi o art. 12, to Biuro Legislacyjne proponuje, po pierwsze, żeby przenieść ten artykuł po art. 9, gdyż jest on pewnego rodzaju przepisem ogólnym i określającym kompetencje prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Proponowalibyśmy, żeby przenieść art. 12 po art. 9 jako art. 9a. Jest to oczywiście oznaczenie robocze, ale treść tego przepisu byłaby następująca. Ust. 1 zawierałby trzy punkty, a jego brzmienie byłoby takie jak w druku. Ust. 2: Prezes Trybunału w drodze pisemnego upoważnienia określa, w jakim zakresie w sprawach, o których mowa w ust. 1, zastępuje go Wiceprezes Trybunału. Natomiast jeśli chodzi o ust. 3, to proponujemy drobną korektę redakcyjną, ażeby ustęp ten otrzymał brzmienie: W szczególnych przypadkach Prezes Trybunału może upoważnić innego sędziego Trybunału do wykonywania niektórych kompetencji określonych w ust. 1.

To są wyłącznie poprawki o charakterze redakcyjnym, natomiast przy procedowaniu art. 12, chcielibyśmy podtrzymać te uwagi, które były zgłaszane przy okazji rozpatrywania art. 11 ust. 2 i ust. 3, w szczególności w kontekście ust. 2, który to wskazuje, iż prezes Trybunału w drodze pisemnego upoważnienia określa, w jakim zakresie w sprawach, o których mowa w ust. 1, zastępuje go wiceprezes Trybunału. Co więcej ust. 3 daje taką możliwość, ażeby upoważnić innego sędziego Trybunału do wykonywania niektórych kompetencji określonych w ust. 1.

Mamy tutaj jeszcze dwie pewne wątpliwości, jeśli chodzi o art. 12. Pierwsza wątpliwość dotyczy ust. 3. Proszę zwrócić uwagę, iż w ust. 2 mamy wymóg pisemnego upoważnienia, natomiast w ust. 3 tego wymogu pisemnego upoważnienia nie ma. Jest to pewna legislacyjna niekonsekwencja, więc powstaje pytanie, czy jest ona merytorycznie zamierzona?

Druga kwestia, również merytoryczna czy też pytanie, które można postawić, jest następujące. Czy nie potrzebna byłaby regulacja, która określałaby okoliczność niemożności wyznaczenia sędziego przez prezesa Trybunału Konstytucyjnego, na przykład w sytuacji kiedy prezes jest trwale niezdolny do pełnienia obowiązków sędziego? Czy tej regulacji nie powinno się uzupełnić? W innym przypadku będziemy mieli sytuację taką, iż prezes Trybunału nie będzie mógł upoważnić innego sędziego do wykonywania niektórych kompetencji prezesa Trybunału. To tyle, jeśli chodzi o nasze uwagi do tego artykułu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

W odniesieniu do art. 12 bardzo dziękuję za przedstawioną przez Biuro Legislacyjne argumentację, które wpisuje się także w naszą argumentację. Absolutnie podzielamy to, co zostało przed chwileczką przedstawione. Oczywiście obawiamy się takiej sytuacji, w której treść art. 194 ust. 2 konstytucji zostanie wypaczona. To jest oczywiste z literalnej interpretacji tego przepisu, że wiceprezes zastępuje prezesa w czasie jego nieobecności i to wynika zarówno z konstytucji, jak i po prostu ze znaczenia…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Może pani wskazać, w którym miejscu w konstytucji jest napisane, że wiceprezes zastępuje prezesa? Pani poseł…

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Proszę zajrzeć do słownika języka polskiego. Słowo wiceprezes oznacza zastępcę prezesa…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ze słownika, a nie z konstytucji, a to jest znacząca różnica.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

… a zatem osobę, która prezesa zastępuje. Ponadto art. 194 ust. 2 konstytucji jasno określa kierownictwo Trybunału. Jest to prezes i wiceprezes, dlatego prezes nie może posiadać możliwości dointerpretowywania kompetencji w zakresie wykonywania jego uprawnień z pominięciem osoby wiceprezesa. Zastępowanie prezesa Trybunału przez innego sędziego powinno mieć miejsce tylko i wyłącznie w sytuacji, gdy nie może tego zrobić wiceprezes. Dlatego zgłaszamy poprawkę, aby w art. 12 ust. 2 nadać następujące brzmienie: Wiceprezes Trybunału zastępuje Prezesa Trybunału w czasie jego nieobecności oraz wykonuje inne czynności wynikające z podziału obowiązków, ustalonego przez Prezesa Trybunału lub Zgromadzenie Ogólne. Ust. 3 nadać brzmienie: W razie przeszkód w sprawowaniu obowiązków przez Prezesa i Wiceprezesa Trybunału, Prezesa Trybunału zastępuje sędzia wyznaczony przez Prezesa Trybunału, a jeżeli żaden sędzia Trybunału nie został wyznaczony, najstarszy wiekiem sędzia Trybunału.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poddaję tę poprawkę pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyniki. Dziękuję. Za poprawką głosowało 6 posłów, przeciw było 11 posłów, 1 poseł wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 12 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 12? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 12 głosowało 12 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 12 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 13. Proszę bardzo, panie mecenasie.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, my w odniesieniu do art. 13 z jednej strony proponujemy jego przeniesienie, co by spowodowało jego skreślenie, a w Rozdziale 1 proponujemy dodanie art. 4a w brzmieniu art. 13, z drobną korektą w ust. 3. W tej chwili wśród tych stanowisk, które są w ust. 3, przywołany jest też prokurator generalny – minister sprawiedliwości. W naszej ocenie przepis powinien posługiwać się funkcją prokuratora generalnego również jako uczestnika w postępowania przed Trybunałem, natomiast nie prokuratora generalnego – ministra sprawiedliwości. Oczywiste będzie, że w obecnym stanie prawnym, kiedy funkcjonuje ta unia personalna, jeśli chodzi o prokuratora generalnego i ministra sprawiedliwości, to siłą rzeczy obie te funkcje będą adresatem tego przepisu. Natomiast ze względu na inne przepisy, w których jest mowa o prokuratorze generalnym i dla takiej czystości terminologicznej i legislacyjnej, proponujemy skreślenie wyrazów „- Ministrowi Sprawiedliwości”. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 13 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 13? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Za przyjęciem głosowało 11 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 17 posłów. Stwierdzam, że art. 13 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 14. Proszę bardzo, panie mecenasie.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w odniesieniu do art. 14 mamy dwie propozycje poprawek. Pierwsza poprawka zawarta jest w propozycji nr 25 i polega na skreśleniu ust. 1 w tymże artykule. Wynika to z tego, iż ten przepis jest powtórzeniem przepisu z ustawy o finansach publicznych. Dokładnie chodzi o art. 139 i z tego względu jest on

zbędny. Nie ma potrzeby przyznawania i formułowania tego typu normy w ustawie o organizacji Trybunału Konstytucyjnego i trybie postępowania przed nim.

Natomiast jeśli chodzi o ust. 2 w art. 14, to proponujemy, aby przepis ten przenieść do regulacji, która odnosi się do uprawnień prezesa Trybunału Konstytucyjnego. W propozycji poprawki wskazany jest art. 9a, więc proponowalibyśmy, aby te przepisy, dotyczące prezesa, przenieść właśnie w to miejsce ustawy, z tym że aktualna pozostaje nasza propozycja przeniesienia tego do przepisu dotyczącego uprawnień prezesa Trybunału. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Nikt uwag do art. 14 nie zgłasza?

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Zgłaszam, że przejmuję poprawki Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze. Poddaję je pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek zgłoszonych przez pana posła Kropiwnickiego? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 6 posłów, przeciw było 10, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że poprawki nie uzyskały wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 14.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 14 w wersji zaproponowanej w druku? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuje.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 14 głosowało 10 posłów, przeciw było 5 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 15 posłów. Stwierdzam, że art. 14 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 15. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, jeśli chodzi o art. 15, to propozycja poprawki znajduje się w pozycji oznaczonej nr 27 w zestawieniu przygotowanym na posiedzenie Komisji. Naszym zdaniem ten przepis nie jest przepisem dotyczącym, przynajmniej tylko i włącznie, organów Trybunału. Proszę zwrócić uwagę, iż nazwa tego rozdziału, w którym się znajdujemy to „Organy Trybunału” i między innymi w przepisie art. 15 w brzmieniu z druku, mowa jest o wewnętrznym toku postępowania z pismami i aktami spraw, wewnętrznych zasadach przeprowadzania narady, a także są tutaj określone również inne sprawy, które wykraczają naszym zdaniem poza tematykę objętą Rozdziałem 2. Dlatego też proponujemy przeniesienie tego przepisu. Naszym zdaniem właściwym miejscem jest Dział I Rozdział 1 traktujący o przepisach ogólnych tej ustawy.

Proponowalibyśmy również zmianę o charakterze redakcyjnym, jeśli chodzi o art. 15 ust. 1. Brzmienie proponowane: Wewnętrzną organizację pracy Trybunału i jego organów oraz inne sprawy wskazane w ustawie określa regulamin Trybunału. Naszym zdaniem sprawy, które są określone w pkt 1–4 oraz 6–9 to właśnie jest kwestia związana z wewnętrzną organizacją pracy Trybunału i jego organów, dlatego też naszym zdaniem takie kazuistyczne rozpisywanie tego art. 15 nie jest potrzebne.

Natomiast jeśli chodzi o pkt 5, czyli wzór karty do głosowania, to w ramach tej procedury wskazujemy, że zarówno w pkt 10 w brzmieniu z druku, jak i w naszej propozycji, mamy zawarte stwierdzenie, że inne sprawy wskazane w ustawie określa regulamin Trybunału, więc z powodzeniem ten pkt. 5 można byłoby zakwalifikować do tych innych spraw.

Jeśli chodzi o ust. 2, to tutaj jest już drobna uwaga o charakterze redakcyjnym, ażeby jego brzmienie było następujące: Regulamin Trybunału podlega ogłoszeniu w dzienniku urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Wydaję nam się, że uwaga ma charakter jednak wyłącznie legislacyjny, a nie merytoryczny, gdyż nie chodzi jedynie o przeniesienie treści tego artykułu do Rozdziału 1 w Dziale I. Natomiast druga kwestia, która jest rozwiązywana w naszej poprawce, to naszym zdaniem jest właściwie skró-

ceniem treści ust. 1, gdyż te punkty, które wskazałem, de facto dotyczą wewnętrznej organizacji pracy Trybunału i jego organów. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuje bardzo. Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Składam wniosek o wykreślenie art. 15 z tego względu, że uważam, że Trybunał Konstytucyjny jest odrębną władzą i Sejm nawet w ustawie czy władza parlamentarna razem z prezydentem nie mogą mówić Trybunałowi, co ma mieć w regulaminie. Na tym właśnie powinna polegać autonomia władzy sądowniczej, w tym władzy sądu konstytucyjnego, ponieważ regulamin jest sprawą wewnętrzną. Trudno sobie wyobrazić, że jakikolwiek organ mówi Sejmowi, co ma mieć w regulaminie, choć zdarzało się, że Trybunał wypowiadał się co do regulaminu, ale zawsze podkreślał, że jest to autonomia Sejmu. Tutaj również powinniśmy szanować autonomię Trybunału w ten sposób, że Trybunał sam określa, co jest mu potrzebne w regulaminie, a co nie, a tu Sejm mówi, że pieczęć Trybunału ma być uregulowana w regulaminie, czy że stroje mają być uregulowane w regulaminie. To jest absurdalne. Za chwilę państwo etatyzację będziecie wprowadzać, czyli jakie etaty i w jakich miejscach mają być w Trybunale. To jest głęboka ingerencja w autonomię Trybunału Konstytucyjnego, a po raz kolejny przypominam państwu, że to Trybunał jest od tego, żeby kontrolować władzę wykonawczą i legislacyjną, a nie od tego, żeby władza legislacyjna ingerowała w prace Trybunału. To na tym polega podział władzy. Ja znam państwa argumentację, już się jej nauczyłem prawie na pamięć, że Trybunał nie jest superwładzą i że podlega regulacjom. To wiemy i w pewnym zakresie można się nawet z tym zgodzić, ale tu uważam, że przekraczacie państwo granicę rozsądku, już nie mówiąc o granicach wynikających z demokratycznego podziału władz państwa prawa. To jest za daleko idąca regulacja czy właściwie nadregulacja, która wkracza w wewnętrzne sprawy Trybunału, dlatego proponuję wykreślenie art. 15. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Jednym zdaniem odniosę się do tego. Pan mówi o autonomii, a ja mówię o konstytucji, o art. 197, który powiada, że organizację Trybunału Konstytucyjnego reguluje ustawodawca i nikt ustawodawcy z tego obowiązku nie zwalnia. W związku z tym organizacja Trybunału Konstytucyjnego i sposób postępowania przed nim, to jest obowiązek nałożony przez konstytucję na ustawodawcę, a więc w tym wypadku na Sejm. Proszę bardzo, pani profesor Krystyna Pawłowicz.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Chcę uzupełnić to, co pan przewodniczący mówi. Wybór kandydatów na prezesa i wiceprezesa dotyczy materii konstytucyjnej, nie można zostawić...

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

W art. 15.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Ale chwileczkę. Dotyczy to materii konstytucyjnej. Druga rzecz jest taka, że właściwie można powiedzieć, że projekt w pewien sposób odpowiada i jest reakcją na nadużycia czy wykroczenia przez prezesa i sędziów, którzy obecnie urzędują w Trybunale, na skandaliczne łamanie prawa i wykorzystywanie właśnie regulaminu Sejmu dla przeprowadzania działań sprzecznych z konstytucją. Jedynym sposobem jest wyjęcie całej procedury powoływania konstytucyjnych organów, to znaczy wymienionych w konstytucji i włączenia do tej materii, do materii ustawowej.

Właśnie tak jak pan przewodniczący mówi, zgodnie z art. 197 to Sejm autonomicznie określi, w jakiej procedurze będzie powoływany konstytucyjny organ, czyli prezes i wiceprezes. Jeszcze raz powiem, że jest to odpowiedź na skandaliczne nadużycie, łamanie prawa i zabiegi, których jesteśmy świadkami, a więc nadużyć prezesa Rzeplińskiego i kolegów, manipulowanie regulaminem i właściwie wchodzenie w kompetencje Sejmu, w celu uniemożliwienia prezydentowi państwa wyboru zgodnego z konstytucją, swobodnego wyboru kandydatów i uniemożliwienie pracy innym sędziom, których nie lubi prezes oraz

jego koledzy oraz uniemożliwienie biernego prawa do bycia przedstawionym prezydentowi państwa. To jest odpowiedź na wasze działania. Nikomu nigdy do głowy by nie przyszło, że Prezes Trybunału Konstytucyjnego będzie łamał konstytucję. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**
Szanowna pani poseł, nikomu do głowy by nie przyszło, że Prezydent Rzeczpospolitej Polskiej będzie kwestionował uchwały podjęte zgodnie z ustawą i zgodnie...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Muszę zaprotestować. Prezydent wykonał uchwały Sejmu i proszę o tym pamiętać.

**Poseł Borys Budka (PO):**
Zaklinanie rzeczywistości naprawdę niczego nie zmieni. Otóż pan prezydent nie wykonał uchwał Sejmu Rzeczpospolitej z 8 października, ani nie wykonał swoich obowiązków wpisanych w konstytucji, więc zarzucanie czegoś Prezesowi Trybunału, zwłaszcza przy art. 15, który...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Mówimy o art. 15.

**Poseł Borys Budka (PO):**
Więc odpowiadam na te zarzuty, które sformułowała pani poseł. Niezależność władzy sądowniczej, a w tym Trybunału, wynika wprost z konstytucji i dlatego w naszej ocenie w tej propozycji państwo przekraczacie granice, o których jest mowa w art. 10, w art. 174 czy też w art. 7 konstytucji, który też bardzo często, oczywiście w określonych sytuacjach, państwo przywołujecie. Rozstrzygniemy to jak zawsze w głosowaniu, chociaż proszę pamiętać, że nie zawsze tak jest, że większość ma rację. Większość na pewno w parlamencie decyduje, ale nie zawsze ma rację. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Dziękuję bardzo. Proszę, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Panie przewodniczący, ja chciałabym się odnieść do pana uwag dotyczących art. 197. Rzeczywiście art. 197...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Wolałbym do art. 15.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Tak, ale to jest argumentacja dotycząca postawionego przez pana posła Kropiwnickiego wniosku o to, aby wykreślić poprawki...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
To mogę przejść od razu...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Proszę przejść do głosowania, panie przewodniczący.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Ale przepraszam bardzo, proszę pozwolić mi odnieść się do przedstawionej poprawki. Art. 197 rzeczywiście mówi o tym, że organizację Trybunału Konstytucyjnego oraz tryb postępowania określa ustawa, ale ten przepis nie może być interpretowany w sposób rozszerzający. Ta ustawa, o której `mowa art. 197, powinna mieć doniosły ustrojowo charakter. Trzeba podkreślić, że stanowiąc organizację Trybunału lub tryb postępowania przed Trybunałem, ustawodawca zobowiązany jest przestrzegać wszystkich relewantnych merytorycznie norm konstytucyjnych. Wszystkich, które wynikają z konstytucji, a w szczególności takich zasad, jak chociażby zasada podziału i równoważenia się władz, odrębności władzy sądowniczej i zachowania kompetencji Trybunału...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Panie przewodniczący, znowu mamy wykład z teorii prawa konstytucyjnego...

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Proszę mi nie przerywać, panie pośle. Proszę mi nie przerywać.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Ja składam wniosek o zamknięcie dyskusji i przegłosowanie wniosku pana posła Kropiwnickiego.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Art. 15 łamie właśnie te zasady wynikające z konstytucji...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Przecież nie możemy słuchać w nieskończoność wykładów i kazań pani poseł Pihowicz. Panie pośle, czy ja dobrze mówię?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, proszę...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Pani wchodzi na fonię i zabiera nam wszystkim czas.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle Sanocki, proszę pozwolić dokończyć. Natomiast panią poseł Pihowicz bardzo proszę o powściągliwość, bo rzeczywiście pani zbyt długie wywody spotykają się ze słusznym protestem innych posłów Komisji. Proszę o zwięzłe wypowiedzi.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, rzeczywiście ustawa ma prawo regulować organizację Trybunału, ale nie może w ten sposób łamać podstawowych zasad wynikających z konstytucji, takich jak przed chwileczką wymieniłam i ten artykuł je łamie. Dlatego absolutnie popieram poprawkę pana posła Kropiwnickiego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze, poddaję poprawkę pod głosowanie… Pan poseł Święcicki w tej samej sprawie? Proszę bardzo. Wartość dodana będzie mile widziana.

**Poseł Marcin Święcicki (PO):**

Tylko chciałem odpowiedzieć pani poseł Pawłowicz, że ten artykuł mówi o tym, że regulamin musi określać stroje sędziów Trybunału, wzór karty do głosowania czy zasady prowadzenia narady, więc po prostu to już są takie szczegóły, których naprawdę nie musimy narzucać Trybunałowi w ustawie. Wystarczy, że Trybunał sam uchwali swój regulamin.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Możemy. Proszę bardzo, pani poseł Pawłowicz i przechodzę do głosowania.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Panie pośle Święcicki, pan myśli, że regulamin to służy do tego, żeby co? Żeby wejść w funkcję ustawodawcy? Regulamin w każdej instytucji ma charakter wykonawczy, techniczny, na najniższym zupełnie poziomie, określa wewnętrzną pracę i właśnie techniczne sprawy i procedury. Pan mi mówi, że regulamin jest sprzeczny z konstytucją, jeśli chodzi o wybór prezesa, o wskazywanie kandydatów na prezesa i wiceprezesa, a także jest materią konstytucyjną i jest częścią organizacji. Prezes jest organem i można powiedzieć, że do tej pory niekonstytucyjne było pozostawienie w regulaminie Sejmu sprawy wyboru czy wskazania kandydatów na prezesa i wiceprezesa. My to teraz naprawiamy. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poddaję pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez pana posła Kropiwnickiego i jak zrozumiałem, popartą przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 7 posłów, przeciw było 14 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Ja chciałem poruszyć taką krótką formalną kwestię, że już byłem za poprawką pana posła Kropiwnickiego, ale nic mnie tak nie przekonuje do popierania propozycji PiS-u, jak wystąpienia pani poseł Kamili Gasiuk-Pihowicz. Naprawdę. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do...

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, ja chciałabym się odnieść do tego. Panie przewodniczący…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 15 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 15? Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 15 głosowało 14 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że art. 15 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia Rozdziału 3 „Kancelaria Trybunału oraz Biuro Służby Prawnej Trybunału”. Czy Biuro Legislacyjne ma do tego uwagi? Nie ma uwag. Proszę bardzo, Rozdział 3, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, ja bym chciała, żeby pan jednak reagował na te personalne zaczepki pana posła Sanockiego. Widzę, że on rzeczywiście darzy mnie jakimś szczególnym afektem, ale jednak to nie jest miejsce do ujawniania tego. Prace Komisji to nie jest ten czas, więc proszę na to reagować, jeżeli oczywiście zależy panu na zwięzłości w pracach Komisji i na szybkości tych prac.

Jeżeli chodzi natomiast o tytuł Rozdziału 3 w Dziale I, to chcielibyśmy aby wyrazy: „Kancelaria Trybunału oraz Biuro Służby Prawnej Trybunału” zastąpić wyrazami: Biuro Trybunału. Ponadto chcielibyśmy, aby poprawka ta była głosowana łącznie z następną poprawką, którą chciałabym od razu przytoczyć. Mogę, czy mam poczekać?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Do art. 16?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak do art. 16. Czy za jednym zamachem mogę omówić te poprawki, bo będą one głosowane łącznie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jeżeli łącznie będzie głosowana, to proszę.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Dobrze. Chcielibyśmy, aby art. 16 ust. 1 w Rozdziale 3 w Dziale I nadać brzmienie: Organizacyjne i administracyjne warunki pracy Trybunału zapewnia Prezes Trybunału oraz podległe mu Biuro Trybunału, dalej zwane Biurem. Ust. 2: Szczegółowy zakres zadań i strukturę określa statut. Art. 17 ust. 1: Biurem kieruje szef Biura, którego powołuje Zgromadzenie...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ale pani poseł, ja bym chciał, żeby się odnieść do art. 16.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak, ale to jest całość. Tak naprawdę to jest całość poprawki, którą proponujemy w punkcie...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Czyli zmierza pani do nadania nowego brzmienia, tak?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Art. 16 i art. 17, tak?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak, art. 16, art. 17, art. 18 i art. 19 i to byłoby łącznie głosowane.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

To już będę musiał zapytać Biuro Legislacyjne.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Możemy to rozbić na kolejne poprawki, nie ma problemu.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo. My spodziewamy się, że ta propozycja poprawki to jest całościowa regulacja, mająca zastąpić...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Cztery artykuły.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Tak, ale nie jest długa, jest zwięzła bardzo.

**Legislator Wojciech Miller:**

Z tego względu powinna być głosowana łącznie jako właśnie spójna i całościowa koncepcja.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Dobrze, czyli kontynuuję. Art. 17 ust. 1: Biurem kieruje szef Biura, którego powołuje Zgromadzenie Ogólne na wniosek prezesa Trybunału. Ust. 2: Wynagrodzenie szefa Biura jest ustalane na podstawie przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w zakresie dotyczącym sekretarza stanu. Art. 18 ust. 1: Pracownicy Biura zatrudnieni na stanowiskach związanych bezpośrednio z działalnością orzeczniczą Trybunału i pomocą w tym zakresie w pracy sędziów Trybunału, tworzą służbę prawną Trybunału; ust. 2: Wykaz stanowisk, na których zatrudnione osoby należą do służby prawnej Trybunału oraz szczegółowe wymagania kwalifikacyjne związane z zajmowaniem tych stanowisk, określa w drodze zarządzenia wydanego na wniosek szefa Biura i po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia Ogólnego prezes Trybunału. Art. 19 ust. 1: W sprawach nieuregulowanych w ustawie do pracowników Biura stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych; ust. 2: Szef Biura wykonuje wynikające z przepisów prawa kompetencje kierownika urzędu.

Uzasadnienie. Likwidacja Biura Trybunału Konstytucyjnego i stworzenie tych dwóch struktur, które państwo proponujecie, daje przede wszystkim asumpt do przeprowadzenia zwolnień niewygodnych pracowników i nawet państwo tego nie kryjecie. W uzasadnieniu wprost wskazujecie, że zmiany w ramach organizacyjnych i administracyjnych warunków pracy Trybunału będą okazją do weryfikacji struktur organizacyjnych i analizy przydatności poszczególnych komórek dla realizacji przez Trybunał jego konstytucyjnych kompetencji i pozwoli to na likwidację zbędnego aparatu biurokratycznego. Nie ma żadnych merytorycznych powodów, aby likwidować Biuro Trybunału. Dotychczasowa praca Biura była oceniana bardzo pozytywnie i świadczy o tym chociażby szacunek, jakim się cieszy polski Trybunał na arenie międzynarodowej. Wielokrotnie Trybunał był stawiany przez organizacje międzynarodowe jako wzór właśnie rzetelnie funkcjonującego sądu konstytucyjnego i niewątpliwie właśnie na taki odbiór Trybunału Konstytucyjnego miała wpływ nie tylko rzetelna praca sędziów Trybunału Konstytucyjnego, ale także aparatu pomocniczego, jakim było, a właściwie jest nadal, Biuro Trybunału, które

zatrudnia wysokiej klasy specjalistów, na co dzień wspierających działalność Trybunału. Przypomnę, że to są także osoby, które pan marszałek powołał do zespołu ekspertów, którym się tak szczycicie, więc może jednak warto docenić pracę tej instytucji. Oczywiście chcecie zlikwidować to Biuro i doprowadzić do zwolnień, bo macie w tym po prostu swój interes partyjny. Chcecie się pozbyć niezależnie myślących ekspertów i stworzyć strukturę, która będzie po prostu podlegała waszej woli partyjnej. Może rzeczywiście uda wam się wprowadzić takich ludzi, bo niedługo będziecie mieli prezesa, który będzie kierował pracami Trybunału.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Proszę do rzeczy.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Proszę, do rzeczy, poprawka plus uzasadnienie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Szanując członków Komisji odpowiem tylko jednym zdaniem. Dla nas ważne są również koszty funkcjonowania Trybunału. Proszę zwrócić uwagę na to, że dotychczas w Kancelarii Trybunału zatrudnionych było dziewięciu dyrektorów, a my tę liczbę redukujemy do dwóch. To jest odpowiedź zgodna z rzeczywistością, a nie ta, której pani poseł udzieliła.

Przystępujemy do głosowania. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Chciałem doprecyzować, bo pani poseł przedstawiła propozycję brzmienia przepisów, natomiast wydaje się, że ta poprawka do swojej kompletności powinna przewidywać również wykreślenie pozostałych przepisów w Rozdziale 3 w Dziale I.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Nie, mamy nadać brzmienie rozdziałowi trzeciemu.

**Legislator Wojciech Miller:**

Rozumiem, w konsekwencji jednostki inne niż te, które pani poseł przedstawiła, musiałyby zostać wykreślone. Dobrze, rozumiem.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Wygląda na to, że trudno będzie uwzględnić te poprawki, bo pani poseł pisze nową ustawę. Poddaję w związku z tym poprawki pani poseł pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek zgłoszonych przez panią poseł Gasiuk-Pihowicz? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawek głosowało 6 posłów, przeciw było 14 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawki nie uzyskały wymaganej większości.

Wobec tego powracamy do art. 16. Czy są jakieś uwagi? Nikt uwag nie zgłasza, a więc stwierdzam, że art. 16 został przyjęty w wersji zaproponowanej w druku.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 17. Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Pani już miała swoje uwagi do art. 17.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

No tak, ale zgłaszam sprzeciw.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Już nie ma uwag, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Art. 17?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Art. 16 i 17.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Jest sprzeciw, więc głosujmy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dobrze. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 17?

**Poseł Borys Budka (PO):**

Art. 16.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Kto jest za przyjęciem art. 16? Kto jest przeciw? Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 16 głosowało 15 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 16 został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad art. 17 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pan i panów posłów jest za przyjęciem art. 17? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 17 głosowało 15 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 21 posłów. Stwierdzam, że art. 17 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia Oddziału 2 zatytułowanego „Kancelaria Trybunału". Czy są uwagi do tytułu? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 18. Czy są uwagi do art. 18? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w odniesieniu do art. 18 mamy jedną propozycję poprawek. Proponujemy nadanie ust. 3 nowego brzmienia. To brzmienie jest zawarte w pkt 28 zestawienia, które państwo otrzymaliście. Ust. 3 miałby otrzymać brzmienie: Szczegółowy zakres zadań i struktury Kancelarii Trybunału określa statut Kancelarii Trybunału. Nasza propozycja wynika przede wszystkim z tego, że zadania i struktura Kancelarii Trybunału muszą mieścić się w tych ramach, które są określone w ustawie, natomiast na podstawie tego przepisu w brzmieniu z projektu można było mieć wrażenie, że w statucie Kancelarii Trybunału będą określane zupełnie inne zadania i zupełnie inna struktura, niż to wynika z art. 18 ust. 1 i ust. 2. Rozumiemy, że tę strukturę i zadania będzie można określić tylko w zakresie określonym w ust. 1 i 2, stąd nasza propozycja. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Proszę, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ja się w pełni zgadzam z tym, co mówią panowie mecenasi, ale też zwracam państwu uwagę, że to jest po raz kolejny nadmierna ingerencja w strukturę pracy Trybunału, bo państwu sie wydaje...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, my już to wiemy, proszę nam oszczędzić tych wywodów. Już doskonale znamy państwa stanowisko.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Niestety nie oszczędzę panu tego, a może nawet przemówię wam do rozumu chociaż raz.

**Poseł Arkadiusz Myrcha (PO):**

Może teraz się uda.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Proszę zobaczyć, że może wybierzecie takiego prezesa, który będzie takim superprezesem, że po prostu nawet nie będzie potrzebował tych wydziałów, tylko powoła jednego „Pisiewicza" i ten „Pisiewicz" już wszystko zarządzi w Trybunale. Po co w ogóle tyle stanowisk dyrektorskich? Jedno wystarczy, może tak być...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Byle „Kropisiewicza” nie powoływał, to będzie dobrze.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Proszę zobaczyć, państwu się wydaje, że wy wiecie lepiej, czy ma być wydział administracji, wydział straży trybunalskiej, a może przyjdzie prezes, który powie: a po co nam w ogóle straż trybunalska? Może w ogóle jest to niepotrzebny organ i wynajmie firmę ochroniarską i będzie funkcjonował...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Wy wynajęliście do pilnowania koszar wojskowych, wystarczy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Jak pan nie będzie ze mną polemizował, to będzie szybciej. Proszę zobaczyć, że wam się wydaje, że wiecie wszystko, a tak naprawdę guzik wiecie, bo po co wchodzić w taką materię ustawą? Państwo chcecie tak na prawdę regulować funkcjonowanie zakładu pracy dla tych ludzi, straży trybunalskiej, administracji i dyrektora Kancelarii Trybunału. Po co to robić w ustawie? Od tego jest regulamin, od tego jest statut i prezes, który jest kierownikiem jednostki. On powinien mieć możliwość decydowania, czy mu ta administracja jest potrzebna, czy nie, a państwo chcecie to uregulować, chyba że powiecie wprost, że chodzi o to, żeby wywalić obecnych pracowników i wstawić nowych. Tylko po co wiązać ręce nawet nowemu prezesowi?

Naprawdę apeluję do was, żebyście w ogóle zrezygnowali z tych rozwiązań i zostawili to wewnętrznej sprawie Trybunału, żeby Prezes Trybunału, który ma uprawnienia ministra finansów w zakresie budżetu, który jest kierownikiem jednostki, jest pracodawcą dla tych wszystkich osób, mógł swobodnie i w porozumieniu z sędziami regulować zakres pracy w Trybunale. Nie może być tak, że ustawodawca będzie narzucał sposób sprzątania Trybunału. Za chwilę napiszecie, że ma być w lewą stronę zamiatane, a nie w prawo albo odwrotnie, jak wam wyjdzie lepiej. Idziecie w absurd i przed tym was przestrzegam, dlatego wnoszę o wykreślenie art. 18. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Ja przejmuję jako własną sugestię Biura Legislacyjnego, ale przystępujemy do głosowania poprawki dalej idącej, a więc do wykreślenia art. 18.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez posła Kropiwnickiego? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 7 posłów, przeciw było 13 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania zgłoszonej przeze mnie poprawki, zmierzającej do nadania nowego brzmienia art. 18 ust. 3 w wersji zaproponowanej przez Biuro Legislacyjne.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 19 posłów, przeciw był 1 poseł, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Pan poseł Kropiwnicki mówi, że my tutaj tak szczegółowo regulujemy wewnętrzną organizację Trybunału, ale przecież konstytucja nakazuje w art. 197 określić organizację Trybunału. My po prostu wykonujemy konstytucję. Pan uważa, że to jest za szczegółowo, a ja myślę, że nie jest za szczegółowo, bo to jest organ konstytucyjny i właściwie wykonujemy po prostu nakaz konstytucyjny. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Krótko, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę, pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Akurat pan poseł Kropiwnicki mógłby oszczędzić nam tych wszystkich złośliwości, bo miał rację. Oszczędźmy sobie tych złośliwości. Ja apeluję do pana Kropiwnickiego. Tu akurat moim zdaniem miał on rację, bo za szczegółowo wchodzimy w te regulacje. Pewne rzeczy powinny być delegowane do uprawnień, ale to są autorzy i oni poniosą odpowiedzialność za te regulacje. Już nie nawracajmy całego świata na siłę, panie pośle Kropiwnicki i proszę oszczędzajmy sobie tych tyrad, złośliwości itd.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję panu posłowi za ten apel. Przystępujemy do głosowania nad całością art. 18 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 18 wraz z przyjętą poprawką? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem artykułu głosowało 13 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 19 posłów. Stwierdzam, że art. 18 wraz z przyjętą poprawką został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 19.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Jest poprawka Biura Legislacyjnego.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Dziękuję, panie przewodniczący. Ta poprawka ma analogiczny charakter do poprawki zawartej w pkt 28, do poprawki przyjętej przed chwilą. Ona zakłada nadanie nowego brzmienia ust. 5 w art. 15 i zredagowanie tego ustępu w taki sposób z tych względów, o których mówiłem w przypadku art. 18, a więc że w przypadku zadań dyrektora oraz o sposobie ich wykonywania powinniśmy mówić o szczegółowym zakresie zadań. Te generalne zadania wynikają z art. 19 z ust. 1–4, dlatego w naszej ocenie w statucie nie powinny być kreowane dodatkowe zadania, poza tym zakresem, który jest określany w ust. 1–4. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przejmuję tę sugestię jako własną poprawkę. Proszę bardzo, pan poseł Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Chciałem dopytać. Państwo w ust. 3 piszecie o tym, że dyrektor kancelarii jest odpowiedzialny za wykonanie budżetu Trybunału, nie Kancelarii tylko budżetu Trybunału, ale wiemy też, że uprawnienia dotyczące budżetu tak jak ministrowi finansów, przysługują Prezesowi Trybunału. Czy my możemy zrobić taką delegację, że dyrektor za to odpowiada? Jak rozumiem kancelaria nie jest całością tak jak do tej pory, że Biuro Trybunału odpowiadało za całość, bo tu mamy Biuro Służby Prawnej, która ma chyba swój budżet i kancelarię.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, chciałem zwrócić tylko uwagę, że tam nie ma mowy o wykonaniu, a wykonywaniu...

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Budżetu Trybunału.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Myślę, że jest różnica między wykonaniem a wykonywaniem, to chyba należy do tego sformułowania przywiązywać pewną wagę. Proszę bardzo.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

To prawda, tylko proszę zwrócić uwagę, że za wykonywanie budżetu Trybunału ma odpowiadać dyrektor, a czy on może być odpowiedzialny za wykonywanie budżetu Trybunału, skoro nie ma na to wpływu?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Za bieżące wykonywanie tak, natomiast...

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Kancelarii.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Za wykonywanie.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Budżetu kancelarii.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Natomiast za całość…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Państwo mu dajecie obowiązek wykonywania budżetu Trybunału, a on wykonuje budżet kancelarii, wewnętrznie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Nie, nam chodzi o Trybunał, tak że tutaj nie ma pomyłki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Tak, ale on jest dyrektorem kancelarii, a nie prezesem czy dyrektorem biura i służby prawnej.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Zgoda, ale to jest zamierzone działanie, nie jest to błąd.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Wykonuje budżet Kancelarii Sejmu, Kancelarii Sejmu, a nie całego Sejmu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

A kto wykonuje budżet całego Sejmu?

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Marszałek.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Nie, nie.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Oczywiście, że marszałek odpowiada.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Za wykonanie.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

No dobrze.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Właśnie dlatego zwracam uwagę na tę grę słów, która jest istotna w tym kontekście. Dobrze, proszę.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Głosujmy.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Głosujmy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pani poseł Gajewska.

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

Tak czy siak wydaję mi się, że warto skreślić w ogóle ten artykuł. Wnoszę o jego skreślenie dlatego że on rzeczywiście zbyt szczegółowo wchodzi w zakres prac Trybunału Konstytucyjnego i już bodajże po art. 9 było to widać. Państwo już niedługo po prostu będziecie chcieli określać kolor włosów bądź płeć sędziego Trybunału Konstytucyjnego, który ma zostać na przykład prezesem. Tutaj znowu są kolejne regulacje i państwo tak się po prostu zapętlają w tych regulacjach, że wnosimy o…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Proszę złożyć wniosek .

**Poseł Kinga Gajewska-Płochocka (PO):**

…wykreślenie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Poddaję pod głosowanie poprawkę najdalej idącą, a więc skreślenie art. 19.

Kto z pań i panów posłów jest za skreśleniem art. 19? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyniki. Za skreśleniem art. 19 opowiedziało sie 4 posłów, przeciw było 12 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przeze mnie na podstawie sugestii Biura Legislacyjnego. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 13 posłów, przeciw było 2 posłów, 1 poseł wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 19 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 19 wraz z przyjętą poprawką? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 19 głosowało 12 posłów, przeciw było 4 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że art. 19 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 20. Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Ciężko się odnieść do art. 20...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Nie ma obowiązku.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Niestety muszę ze względu na to, że nie ma przepisów przejściowych, które powinniśmy rozpatrywać łącznie. Teraz mam pytanie do pana posła wnioskodawcy, czy tryb art. 20 będzie przewidywał zatrudnienie obecnych pracowników Trybunału, czy państwo będziecie po prostu robić całkiem nowy nabór? To jest właśnie istotne, bo jak tak szczegółowo wszystko regulujecie, to warto o to zapytać, ażeby poseł reprezentujący wnioskodawców, który ma jakiś pomysł w tej sprawie, odniósł się do tego. Czy to oznacza, że wszyscy merytoryczni i administracyjni pracownicy Trybunału stracą pracę i będziecie państwo zatrudniać ich od nowa? Kogo będziecie chcieli zatrudniać? Czy obecni pracownicy będą mieli możliwość kontynuacji pracy? To jest też dość istotne i warto...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Przecież to nie dotyczy zapisu ustawy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Jak to nie?

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

No nie.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

No właśnie dotyczy, bo jeżeli w przepisach przejściowych będzie, że dotychczasowi pracownicy tracą pracę i prezes będzie to określał na podstawie art. 20, to tak naprawdę...

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Jak będą przepisy przejściowe, to wtedy trzeba będzie dyskutować.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Właśnie o to teraz trzeba zapytać, co poseł wnioskodawca ma na myśli i o to pytam. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, ważniejsze od tego co ja mam na myśli, jest to, co jest zapisane w projekcie ustawy. Natomiast jak pan poseł będzie miał zastrzeżenie do przepisu wprowadzającego, to wtedy pan będzie zgłaszał swoje uwagi do tego przepisu, czy do obecnego brzmienia.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Tak, składam wniosek o wykreślenie art. 20.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. To rozumiem, to jest konkretny głos.

W związku z tym pytam, kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Roberta Kropiwnickiego, zmierzającej do skreślenia art. 20? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 6 posłów, przeciw było 12 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem art. 20 w wersji zaproponowanej w druku. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 20? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 20 głosowało 12 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 20 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 21. Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że art. 21 został przyjęty.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Jest sprzeciw.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Sprzeciw, dobrze. Przystępujemy do głosowania nad art. 21.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 21? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 21 głosowało 12 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt nie wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 21 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 22. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeśli chodzi o art. 22 to mamy dwie propozycje poprawek. Pierwsza propozycja dotyczy ust. 1. Proponujemy nadać nowe brzmienie temu ustępowi, co sprowadza się do skrócenia przepisu. Proponujemy, aby ust. 1 otrzymał brzmienie: Prezes Trybunału określi, w drodze zarządzenia, regulamin wynagradzania pracowników Kancelarii Trybunału. Jest potrzebne doprecyzowanie, o jakich pracowników chodzi, gdyż to wynika z innych przepisów.

Natomiast jeśli chodzi o ust. 2, to mamy propozycję, która wynika z analizy przepisów dotyczących wynagradzania dyrektora sądu apelacyjnego, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32c § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych. W tych przepisach wykonawczych jest mowa o wynagrodzeniu zasadniczym, a wynagrodzenie całościowe dyrektora jest ustalane na podstawie właśnie... Składowymi wynagrodzenia jest właśnie wynagrodzenie zasadnicze jak również dodatki, dlatego w naszej

ocenie precyzyjnie powinniśmy posługiwać się pojęciem, które w przepisach wykonawczych jest użyte. To jest wynagrodzenie zasadnicze, stąd propozycja poprawki w ust. 2. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo panu mecenasowi, a poprawkę dotycząca ust. 2 przejmuję jako własną i poddaję ja pod głosowanie.

Kto z pan i panów posłów jest za przyjęciem poprawki do art. 22, zmierzającej do doprecyzowania, że chodzi o wynagrodzenie zasadnicze? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za poprawką głosowało 16 posłów, przeciw był 1 poseł, 1 wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 22 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pan i panów posłów jest za przyjęciem art. 22? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 22 głosowało 12 posłów, przeciw było 4 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że art. 22 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 23. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeśli chodzi o art. 23, to jest jedna propozycja mająca charakter redakcyjno-legislacyjny. Proponujemy, aby wyrazy „w sprawach nieuregulowanych", zastąpić wyrazami „w zakresie nieuregulowanym" i konsekwentnie w przepisach o podobnym charakterze posługiwać się tym pojęciem to jest „w zakresie nieuregulowanym", z tego względu, iż obecnie w przepisach projektu ustawy jakby niejednolicie te przepisy posługują się tym pojęciem. Zmiany merytorycznej żadnej oczywiście tu nie ma. Zmiana ma charakter wyłącznie redakcyjny.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przejmuję tę uwagę jako własną poprawkę i poddaję ją pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem poprawki głosowało 13 posłów, przeciw był 1 poseł, od głosu wstrzymało się 2 posłów. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że poprawka został przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 23 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 23? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 23 głosowało 13 posłów, przeciw było 3 posłów, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 16 posłów. Stwierdzam, że art. 23 został przyjęty.

Przechodzimy do Oddziału 3 „Biuro Służby Prawnej Trybunału". Czy są uwagi do tytułu? Nikt uwag nie zgłasza. Stwierdzam, że tytuł został przyjęty.

Przechodzimy do art. 24. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeśli chodzi o art. 24, to mamy dwie propozycje poprawek. Pierwsza polega na skreśleniu wyrazu „konstytucyjnym" w ust. 2 w pkt 3 wraz z konsekwencją, iż należy posługiwać się skrótem przewidzianym w poprzednich przepisach.

Natomiast jeśli chodzi o treść artykułu proponowaną do ust. 3, to mamy z jednej strony pytanie, czy w odniesieniu do szczegółowych zadań Biura Służby Prawnej Trybunału nie powinny być one określone w statucie Biura Służby Prawnej Trybunału? W art. 24 nie ma takiego zapisu, natomiast porównując ten przepis z regulacją art. 18, to właśnie w ust. 3, który odsyłał do statutu w zakresie szczegółowego zakresu zadań i struktury, taki przepis się znalazł. Stąd pojawia się pytanie, czy jest to celowy zamiar

wnioskodawców, żeby tego szczegółowego zakresu zadań struktury nie określać w statucie, czy jest to wynikiem pomyłki i taki przepis powinien się tam znaleźć?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Poprawka dotycząca art. 24, aby dodać ust. 3 w zaproponowanym brzmieniu jest zasadna. Przejmuję ją jako własną poprawkę i poddaję pod głosowanie. Proszę bardzo, pan Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Szanowni państwo, mam bardzo krótką uwagę. Powinien być statut Trybunału, natomiast ja pierwszy raz spotykam się z taką konstrukcją, że dla wewnętrznych jednostek organizacyjnych Trybunału mają być odrębne statuty. Jak rozumiem, ma być statut Kancelarii Trybunału i jeszcze statut Biura Służby Prawnej Trybunału, a to już jest kuriozum. Ja wiem, że państwo to przegłosujecie, ale chcę, żeby to wybrzmiało w protokole, że to już jest naprawdę daleko idące wkraczanie w kazuistykę, żeby wewnątrz Trybunału, który jest niewielką jednostką na przykład w porównaniu z Kancelarią Sejmu czy z organizacją gdzie są zatrudnione tysiące pracowników. Tam zwykle jest jeden statut, natomiast w tym przypadku będziemy mieli statuty odrębne dla jednostek organizacyjnych. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Nie podzielam tych zastrzeżeń. Proszę bardzo, pan poseł Robert Kropiwnicki.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

W tym artykule również tworzycie państwo instytucję dyrektora Biura Służby Prawnej i słusznie Biuro Legislacyjne wskazuje w art. 25, że asystenci nie powinni podlegać temu dyrektorowi. Mam też do was jako do większości pytanie, czy państwo zamierzacie się z tym zgodzić czy nie, bo to jest absurdalne?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jesteśmy przy art. 24.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

No dobrze, ale tu i teraz tworzycie państwo konstrukcję, która ma ścisły związek i z art. 25. Do jednego worka pakujecie asystentów sędziów, którzy mają być niby asystentami dla sędziów, ale będą podlegać dyrektorowi Służby Prawnej Trybunału. Mam to samo pytanie, które miałem przy wcześniejszym artykule.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Nie, tak nie jest.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Dobrze, to może trzeba to w takim razie opisać, że funkcję pracodawcy pełni dyrektor Biura, ale zakres merytoryczny ustala sędzia. Jak idziecie tak bardzo szczegółowo wręcz w kazuistykę, to trzeba to dokładnie określić, bo teraz będzie dwuwładza. Czyje polecenia merytoryczne będzie wykonywał asystent sędziego?

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Jak asystent sędziego to wiadomo, że sędzia mu merytorycznie...

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Dobrze, a jak mu dyrektor powie, bo ma taką możliwość w związku z Kodeksem pracy, że go na 3 miesiące oddelegowuje do sprzątania terenu Trybunału, to co?

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

No i co?

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Będzie sprzątał?

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

No i dlatego te kwestie będą doregulowane w statucie Służby Prawnej.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Robicie to bardzo szczegółowo i teraz jestem zwolennikiem tego, podobnie jak Borys Budka, że to wszystko powinno być uregulowane w statucie, a nie w ustawie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tak panie pośle, tak powinno być…

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

To nie powinno mieć tu miejsca, ale też zapytam, czy zamierzacie państwo wyrzucić wszystkich obecnych asystentów sędziów i pracowników merytorycznych, żeby zatrudniać ich od nowa? Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Nie, nie zamierzamy. Zamierzamy zlikwidować liczbę stanowisk dyrektorskich i o tym była już mowa, z dziewięciu stanowisk do dwóch, bo przyzna pan, że jest to nadmiernie rozbudowane, żeby w kancelarii było dziewięć stanowisk dyrektorskich. To jest przesada i stąd ta redukcja.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Głosujmy.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Zgłosiłem poprawkę będącą następstwem sugestii Biura Legislacyjnego. Przystępujemy do głosowania nad dodaniem ust. 3 w brzmieniu przedstawionym przez Biuro Legislacyjne.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuje. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za było 15 posłów, przeciw był 1 poseł i 1 poseł wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 17 posłów. Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością...

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, ja tylko dopytam. Propozycja poprawki odnosiła się również do skreślenia w ust. 2 w pkt 3 wyrazu „konstytucyjny” jako zbędnego, a dodatkowo zapisanemu wbrew wprowadzonemu skrótowi.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Wykreślenia wyrazu „konstytucyjny”, tak?

**Legislator Wojciech Miller:**

Tak.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

W porządku. Trzeba głosować czy nie? Nikt sprzeciwu nie zgłasza, więc dobrze. Przystępujemy do głosowania nad całością… Proszę.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Mnie się wydaję, że użycie tu określenia „Trybunału Konstytucyjnego” nie razi, bo to jest nazwa jednostki wewnętrznej. To jest nazwa pewnej służby i jak mówię, nie ma znaczenia...

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tu chodzi o pewną spójność terminologiczną. Wcześniej była wszędzie skrócona nazwa: Trybunał, bez dodawania słowa Konstytucyjny. W związku z tym słusznie Biuro Legislacyjne zwraca na to uwagę. Pani poseł ma rację i Biuro Legislacyjne też, to zależy, z którego punktu widzenia się na sprawę patrzy. Jeżeli chodzi o spójność terminologiczną, to Biuro Legislacyjne ma rację.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 24 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 24? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 24 głosowało 14 posłów, przeciw było 6 posłów, nikt się nie wstrzymał. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że art. 24 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 25. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Wojciech Miller:**

Jeśli chodzi o art. 25 to proponujemy dwie poprawki. Pierwsza polega na dodaniu ust. 1a w art. 25, to jest przepisu, który analogicznie jak w przypadku art. 19 ust. 2 wskazywałby, że dyrektor Biura Służby Prawnej Trybunału jest przełożonym pracowników Biura Służby Prawnej Trybunału, zapewnia ich prawidłowe funkcjonowanie i w razie potrzeby zgłasza prezesowi Trybunału wnioski w sprawie jego organizacji.

Dodatkowo w przypadku tej propozycji uważamy, tak jak zostało to już wskazane, że ze względu na charakter wykonywanych obowiązków z zakresu tego przepisu powinni być wyłączeni asystenci sędziów Trybunału. Z jednej strony jest pytanie, czy taki przepis powinien się tutaj znaleźć? Patrząc na art. 19 ust. 2 uważamy, że tak, natomiast dodatkowo z jego zakresu powinni być wyłączeni asystenci sędziego ze względu na charakter wykonywanych przez nich czynności.

Natomiast jeśli chodzi o drugą propozycję poprawki do art. 25, to proponujemy ust. 2 nadać brzmienie: Szczegółowy zakres zadań dyrektora Biura Służby Prawnej Trybunału oraz sposób ich wykonywania określa statut Biura Służby Prawnej Trybunału. Poprawka ma charakter z jednej strony redakcyjny i jest analogiczna do poprawek już przyjętych przez Komisję z tą samą argumentacją, że w statucie powinien być określany jedynie szczegółowy zakres zadań, który ogólnie wynika z przepisów ustawy. To jest propozycja, która znalazła się w zestawieniu przesłanym dzisiaj do sekretariatu Komisji, ale na początku posiedzenia zwracałem panu przewodniczącemu uwagę na to, że zestawienie przygotowane wczoraj zostało w kilku miejscach uzupełnione. Natomiast jeśli chodzi o drugą propozycję, to ona ma charakter analogiczny do już przyjętych. Chodzi o to, żeby nie można było interpretować tego przepisu w taki sposób, że zadania inne niż wynikające z ustawy są określone w statucie.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Rozumiem, że do art. 25 państwo zgłaszacie dwie uwagi pod pozycją nr 34.

**Legislator Wojciech Miller :**

Nie, nr 35 i 35a.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Tylko jak patrzę do tekstu, to art. 25 ust. 2 pkt 3 nie ma. Takiej jednostki redakcyjnej nie widzę, więc wkradł się jakiś błąd.

**Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):**

Ust. 2.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Ust. 2 pkt 3. Ja tu nie dostrzegam takiego punktu, więc jakiś błąd redakcyjny się wkradł.

**Legislator Wojciech Miller:**

Panie przewodniczący, w tym zestawieniu, które dzisiaj zostało przesłane do sekretariatu, jest propozycja zawarta pod nr 35, która dotyczy dodania ust. 1a w art. 25 i propozycja zawarta pod nr 35a, która dotyczy nadania nowego brzmienia ust. 2 w art. 25. W zestawieniu przesłanym dzisiaj do Komisji to umiejscowienie propozycji jest właściwe.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy ze strony członków Komisji są jeszcze jakieś uwagi? Jednak te sugestie, które Biuro Legislacyjne przedstawia, będzie trzeba jeszcze rozważyć i niewykluczone, że skorzystamy z nich na dalszym etapie procedowania. W tej chwili nie jestem w stanie się do nich odnieść. W związku z tym proponuję przyjęcie art. 25 w wersji zaproponowanej w druku, natomiast nad uwagami Biura Legislacyjnego jeszcze się zastanowimy na dalszym etapie procedowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 25 w wersji zaproponowanej? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto sie wstrzymał od głosu? Dziękuję.

Proszę o wyniki. Za przyjęciem art. 25 głosowało 14 posłów, przeciw było 3 posłów, nikt sie nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 17 posłów. Stwierdzam, że art. 25 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 26.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o art. 26, to tutaj kilka uwag o charakterze redakcyjnym i redakcyjno-legislacyjnym. One są zawarte w propozycjach pod numerami 37, 37 i 38. Ja je oczywiście też omówię, natomiast w pierwszej kolejności chciałbym przedstawić pewne wątpliwości Biura Legislacyjnego co do niektórych rozwiązań zawartych w art. 26. Będą to dwie wątpliwości. Pierwsza dotyczy ust. 1. W ust. 1 mowa jest o tym, iż asystent sędziego wykonuje czynności zmierzające do przygotowania spraw do rozpoznania przez Trybunał oraz czynności z zakresu działalności administracyjnej Trybunału. To sformułowanie „czynności z zakresu działalności administracyjnej Trybunału" jest, jak rozumiem, wzorowane na pewnym rozwiązaniu w prawie o ustroju sądów powszechnych, na regulacji, która dotyczy asystentów sędziego sądu powszechnego. Jednakże jest pytanie: czy stosowanie tej prostej analogii do tego rozwiązania z prawa o ustroju sądów powszechnych jest tutaj właściwe? Czynności z zakresu działalności administracyjnej sądów w prawie o ustroju sądów powszechnych są sprecyzowane w odpowiednim przepisie, natomiast jeśli chodzi o czynności z zakresu działalności administracyjnej Trybunału, to patrząc na ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem, można dojść do wniosku, że co do zasady te czynności powinni wykonywać pracownicy Kancelarii Trybunału, którzy są predestynowani do ich wykonywania. Wynika to z jednego z artykułów, który został już przyjęty. Stąd pytanie: czym miałaby być działalność administracyjna Trybunału wykonywana przez asystentów sędziego? To jest pierwsza uwaga o charakterze ogólnym.

Druga uwaga dotyczy ust. 7. W tym ustępie prezes w drodze zarządzenia ma określić dodatkowe wymagania kwalifikacyjne związane z zajmowaniem stanowisk, o których mowa w ust. 1. Mamy pewną wątpliwość, jeśli chodzi o kwestie czystości legislacyjnej. Proszę zwrócić uwagę, iż w ust. 2 wskazane są trzy wymogi, które musi spełniać asystent sędziego Trybunału, natomiast dodatkowe wymagania kwalifikacyjne mają być wskazane w zarządzeniu prezesa Trybunału. Jednak dla pewnej jasności warto byłoby, aby wszystkie te wymagania kwalifikacyjne, które powinni spełniać asystenci, były wskazane w ustawie. To są uwagi ogólne o charakterze merytorycznym, ale mamy jeszcze uwagi o charakterze legislacyjnym. Po pierwsze, proponujemy, i to jest poprawka nr 36 ust. 2 pkt 3, sformułowanie „ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub równorzędny". Jest to poprawka legislacyjna. Ponadto proponujemy, aby ust. 3–6 zostały wydzielone do odrębnego artykułu, który na roboczo w tym zestawieniu jest oznaczony 26a. Chodzi o to, aby wymagania kwalifikacyjne, które są stawiane osobom, które starają się o stanowisko asystenta sędziego, były w jednym artykule, natomiast w drugim artykule znalazłyby się przepisy określające organizację konkursu na stanowisko asystenta sędziego. Skreślenie ust. 3–6 w konsekwencji dodanie art. 26a w brzmieniu przedstawionym w zestawieniu. W ust. 3 jest jedna drobna korekta redakcyjna polegająca na zmianie szyku. Jeśli chodzi o art. 26 ust. 7, to tu jest propozycja legislacyjna, żeby w pkt 2 sformułowanie „o których mowa w ust. 1" zastąpić wyrazami „asystentów sędziego" czy „asystenta sędziego". Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie mecenasie, mam pytanie, czy to jest poprawne sformułowanie: uzyska tytuł zawodowy magistra?

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o poprawkę nr 36, to ja odczytałem treść: ukończył wyższe studia i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub równorzędny. I w takim brzmieniu proponowalibyśmy przyjęcie. Oczywiście i „uzyskała", gdyż wprowadzenie do wyliczenia ust. 2 jest „może być zatrudniony ten, kto".

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Rozumiem. Dziękuję bardzo. Proszę pan poseł Borys Budka.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Mam pytanie do Biura Legislacyjnego, dlatego że mam wątpliwości. Oczywiście nie przesądzam ich, ale żebyście państwo mi pomogli, ewentualnie żeby pan przewodniczący zwrócił się o opinię do Biura Analiz Sejmowych, dlatego że wprowadzenie obywatelstwa polskiego może być wątpliwe z punktu widzenia prawa europejskiego. Generalnie w prawie europejskim dopuszcza się możliwość regulowania w stosunku do niektórych stanowisk w administracji publicznej obowiązku posiadania obywatelstwa polskiego, ale z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, a teraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, że takie ograniczenia mogą być w stosunku do osób, które wykonują władztwo państwowe, ewentualnie do osób, które są funkcjonariuszami państwowymi, funkcjonariuszami służb mundurowych. Było kilka orzeczeń dawnego ETS-u dotyczących właśnie kwestii obywatelstwa, one są dopuszczane w przypadku służb mundurowych, w przypadku osób takich jak wójt, burmistrz, prezydent, wojewoda, osób wydających decyzje administracyjne, ale już bardzo ostrożnie podchodzi się do osób, które są pracownikami, zgodnie z zasadą swobody przepływu pracowników. Czy pan przewodniczący dysponuje opinią w tym zakresie o ewentualnej możliwości naruszenia przepisów…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Jest opinia Biura Analiz Sejmowych w tym zakresie. Ona jest dołączona do projektu. Odczytam tylko ostatnie zdanie, które o tym mówi: W konsekwencji należy uznać, że określone w projektowanych przepisach wymogi obywatelstwa polskiego nie są sprzeczne z art. 45 ust. 1 i ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Innych uwag do art. 26 nie ma, natomiast nad tymi złożonymi przez Biuro Legislacyjne jeszcze się zastanowimy.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Ta opinia dotyczy wszystkich wymogów obywatelstwa na każdym stanowisku czy tylko przy art. 26, dlatego że to dotyczy asystenta sędziego, a później jest podobnie w przypadku Wydziału Weryfikacyjnego. Nie chciałbym ponawiać pytania.

**Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):**

Panie przewodniczący, chciałam tylko spytać. Panie pośle, dlaczego pan tak chciałby, żeby był obywatel innego państwa, skoro chodzi o badanie, o doskonałe wyczucie polskiego systemu prawnego na tym poziomie. Dlaczego pan chce forsować obywatela innego państwa? Dlaczego?

**Poseł Borys Budka (PO):**

Pani poseł, kto pyta, nie błądzi. Radzę stosować tę zasadę w życiu. Panie pośle Sanocki, pan nie jest na meczu piłkarskim, żeby swoje emocje…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Ale, proszę pana, pan się zachowuje po prostu arogancko. Nie może pan tak traktować pani pytania…

**Poseł Borys Budka (PO):**

Momencik, pan mi nie będzie przerywał. Pani poseł Pawłowicz nie pytała mnie, tylko zasugerowała rzecz zupełnie inną. Pytałem pana przewodniczącego i odpowiedział mi na ewentualną możliwość naruszenia przepisów unijnych. Pan przewodniczący przywołał opinię Biura Analiz Sejmowych i to dla mnie jest wystarczające. Natomiast wmawianie mi, że to jest obrona jakichś obywateli innych państw… Ja rozumiem, że państwo macie taką narrację, ale tłumaczę, że kto pyta, nie błądzi i dlatego zapytałem Biuro Legislacyjne i pana przewodniczącego, czy dysponują w tym zakresie opinią. Pan przewodniczący stwierdził, że tak. Dopytuję, czy ta opinia… Ale proszę mi nie przerywać.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Pamiętnik posła Budki, to może niech sobie nagra…

**Poseł Borys Budka (PO):**

Panie pośle Sanocki, ja rozumiem, że może pan nie być specjalistą w zakresie prawa unijnego. Ja też nie jestem, tylko różnica między nami polega na tym, że ja wolę się zapytać, bo w przeciwieństwie do pana nie zakładam, że wszystko co jest produkowane przez Sejm, ma walor nieskazitelności. W związku z czym pytam i pan przewodniczący odpowiedział na to pytanie. Gdyby nie państwa uwagi to dawno byłoby po dyskusji. Tylko dlatego dopytuję, żeby nie wracać przy kolejnych punktach, czy ta opinia, którą pan przewodniczący przytoczył, dotyczy tylko asystentów sędziego, czy także innych osób.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, wedle mojej wiedzy, tak. Natomiast mam propozycję zweryfikowania tego, zapoznania się z opinią. Gdybym był w błędzie, to będzie możliwość złożenia stosownej poprawki na dalszym etapie.

**Poseł Borys Budka (PO):**

To mi wystarczy, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Proszę bardzo, pani poseł Gasiuk-Pihowicz.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, mam uwagę porządkową. Proszę reagować na to, co się tutaj dzieje, bo zachowanie pana posła Sanockiego przekracza pewną granicę.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Widzę, że to z wzajemnością, bo inni posłowie proszą, żebym reagował, kiedy pani głos zabiera, a pani prosi, żebym reagował jak głos zabiera inny poseł. Myślę, że to będzie generalna uwaga o powściągliwość.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**

Panie przewodniczący, tu już dochodzi do tego, że przekracza się pewne granice. Proszę reagować.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Drodzy państwo, ja traktuje was wszystkich poważnie i proszę, żeby każdy z was traktował z szacunkiem i z powagą innych uczestników dyskusji. Proszę bardzo, pan poseł Janusz Sanocki.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Mam tylko uwagę porządkową. Czy w posiedzeniu Komisji ma prawo uczestniczyć każdy, kto przyjdzie. Siedzi tu obok mnie jakiś pan, nie wiem, czy to jest członek Komisji, jeśli nie to ja proszę o przesadzenie gdzieś…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

W posiedzeniu Komisji mają prawo brać udział inni członkowie niebędący członkami…

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

To proszę wyjaśnić, kim jest ten pan, który koło mnie siedzi.

**Poseł Borys Budka (PO):**

Przepraszam, panie przewodniczący, przejdźmy do procedowania. Panie Sanocki, panu się rzeczywistości pomyliły. Nie żyjemy w kraju, w którym poseł będzie decydował, jaki ekspert może przychodzić na posiedzenie Komisji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Pierwsza zasadnicza rzecz jest taka, że przepisy regulują, iż członkowie i inni posłowie, natomiast pozostałe osoby za zgodą przewodniczącego.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Ten pan uzyskał zgodę?

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Panie przewodniczący, jest to ekspert…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Pan zechce się przedstawić.

**Adwokat Michał Małdziński:**
Panie przewodniczący, adwokat Michał Małdziński, doradzam pani poseł Kamili Gasiuk -Pihowicz, a cała sytuacja dotycząca pana posła Sanockiego wyniknęła z tego, że zwróciłem mu uwagę, ponieważ bardzo mocno gestykulował i wywrócił mój tablet. Poprosiłem, żeby tak nie robił i z tego wyszła sytuacja, że pan poseł Sanocki chce mnie wyprosić z posiedzenia Komisji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Na przyszłość bardzo proszę, żeby pan przestrzegał obowiązujących reguł, żeby pan się wpisał na listę gości, a goście powinni uczestniczyć w posiedzeniu za zgodą przewodniczącego. Ja o tym nic nie wiem.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Jeśli pan przewodniczący nic nie wie, to proponuję, żeby pan uzyskał zgodę przewodniczącego, a jeśli nie, to niech opuści posiedzenie.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Panie przewodniczący, zatem kieruję formalny wniosek o wyrażenie zgody na uczestniczenie eksperta w posiedzeniu Komisji.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Nie chcę być niegrzeczny, ale proszę, żeby na drugi raz uczynić to przed posiedzeniem Komisji, a nie w trakcie, dopiero wtedy kiedy posłowie protestują.

**Poseł Kamila Gasiuk-Pihowicz (N):**
Dobrze, oczywiście, panie przewodniczący.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Panie przewodniczący, skoro już tyle czasu poświęciliśmy, ja proszę, skoro pan nie ma zgody, żeby pan opuścił posiedzenie.

**Poseł Borys Budka (PO):**
Ale pan przewodniczący wyraził zgodę. Jest godzina 20.30, a pan poseł Sanocki po czterech godzinach pracy orientuje się, że siedzi koło niego ktoś, kto nie jest posłem. Ja gratuluję refleksu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
No tak, panie pośle, ale przede wszystkim inni powinni wiedzieć jak się zachować, czyli jak przychodzą na posiedzenie Komisji powinni uzyskać stosowne zezwolenie.

**Głos z sali:**
Ale pan mecenas jest na każdym posiedzeniu Komisji i nigdy nie było problemu.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Aż przyszedł taki moment, kiedy się okazało, że nie dopełniono pewnych formalności. Nie będziemy z tego robić problemu.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Rozumiem, że pan przewodniczący wyraża zgodę, żeby ten pan…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Niebawem kończymy posiedzenie Komisji, więc myślę, że nie warto zaogniać sytuacji. Przechodzimy do pracy merytorycznej.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**
Oni mają czas na to, żeby nam zabierać pół nocy. Panie przewodniczący…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**
Kontynuujmy pracę merytoryczną.

**Poseł Janusz Sanocki (niez.):**

Nie, nie, albo pan wyrazi zgodę, albo pan opuści…

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Wyraziłem zgodę i prosiłem, żeby na przyszłość przestrzegać procedur.

Czy poza uwagami zgłoszonymi przez Biuro Legislacyjne są jeszcze uwagi? Te propozycje będą wzięte pod uwagę na dalszym etapie procedowania, jak już wcześniej zaznaczyłem, natomiast w tej chwili poddam pod głosowanie art. 26 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 26? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 26 głosowało 13 posłów, przeciw było 5, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, art. 26 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 27. Bardzo proszę Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Do art. 27 mamy dwie propozycje, nr 39 i 40. Jeśli chodzi o poprawkę nr 39, czyli nadanie nowego brzmienia ust. 1, to ta poprawka ma charakter redakcyjny. Naszym zdaniem sformułowania, które proponujemy, lepiej oddają treść Oddziału 3 w Rozdziale 7 w Dziale 2. Natomiast jeśli chodzi o poprawkę dotyczącą ust. 2, to jest to konsekwencja poprawek, które były proponowane przez Biuro Legislacyjne w zakresie Kancelarii Trybunału, czyli: szczegółowy zakres zadań i strukturę Wydziału Weryfikacyjnego określa statut Biura Służby Prawnej Trybunału. Mamy pytanie do posłów wnioskodawców, jeśli chodzi o ust. 2, gdyż proszę zwrócić uwagę, że w tym ustępie określone mają być zadania i struktura Wydziału Weryfikacyjnego, który jest jednym z wydziałów Biura Służby Prawnej Trybunału. Zwracamy uwagę, iż nie ma odpowiednika tego przepisu w przepisach dotyczących Kancelarii Trybunału, która składa się też z dwóch wydziałów, Administracyjnego i Straży Trybunalskiej. Jest pytanie, czy to rozróżnienie w art. 27, a inne rozwiązania w tych artykułach, które dotyczą Kancelarii, jest merytorycznie zamierzone i uzasadnione. Jest to pytanie merytoryczne, natomiast te uwagi, które są zawarte w zestawieniu, mają charakter legislacyjno-redakcyjny.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Uwagi, które zostały przedstawione w propozycji 39 i 40 w moim przekonaniu zasługują na uwzględnienie, przejmuję jako własne poprawki. Osobno głosować czy łącznie?

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Proponowalibyśmy, panie przewodniczący, osobno.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Osobno, dobrze. Poddaję pod głosowanie poprawkę opisaną w pkt 39.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 13 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do poprawki, która została opisana w pkt 40.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 16 posłów, przeciw było 3, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 19 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 27 wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 27? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 27 głosowało 12 posłów, przeciw było 6, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 27 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 28. Proszę Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcielibyśmy w zakresie art. 28 ust. 2 pkt 2 podnieść ten sam argument, jak przy okazji asystentów sędziego, czyli dodatkowe wymagania kwalifikacyjne. Mamy wskazane wymagania w ust. 1, natomiast jest propozycja, żeby te dodatkowe wymagania były określone w zarządzeniu prezesa Trybunału. Naszym zdaniem te wymagania powinny być określone wszystkie na poziomie ustawowym w ust. 1. To jest uwaga merytoryczna, natomiast jeśli chodzi o uwagi redakcyjno-legislacyjne, to do ust. 1 pkt 3 uwaga analogiczna jak przy asystentach sędziego, żeby redakcję doprecyzować: ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub równorzędny. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi? Nikt uwag nie zgłasza. Te zastrzeżenia będą jeszcze przedmiotem rozważań na etapie dalszego procedowania. Natomiast teraz poddam pod głosowanie art. 28 w brzmieniu zaproponowanym w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 28? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 28 głosowało 13 posłów, przeciw było 5, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 28 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 29. Proszę Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Tu dwie propozycje poprawek. Poprawka nr 42, w ust. 1 proponujemy skreślić wyrazy „konsultacją naukową". Naszym zdaniem jest to poprawka redakcyjna zmierzająca do wykreślenia zbędnych wyrazów. Natomiast jeśli chodzi o poprawkę nr 43, to jest to nadanie nowego brzmienia ust. 2. Jest to analogia do przyjętej poprawki nr 40 do art. 27, czyli: szczegółowy zakres zadań i strukturę Wydziału Studiów określa statut Biura Służby Prawnej Trybunału. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Przejmuję poprawkę wyrażoną w sugestii 43 dotyczącą art. 29 ust. 2 i poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 14 posłów, przeciw było 4, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 29 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 29 wraz z przyjętą poprawką? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 29 głosowało 12 posłów, przeciw było 6, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 29 został przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 30. Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o art. 30, to jest jedna propozycja legislacyjna dotycząca ust. 1 pkt 3. Jest to pewnego rodzaju doprecyzowanie. Natomiast uwaga o charakterze ogólnym. Tak jak w przypadku wcześniejszych przepisów dotyczących asystentów sędziego oraz pracowników Wydziału Weryfikacyjnego zgłaszamy uwagę i pewną wątpliwość co do określania dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych w zarządzeniu prezesa Trybunału. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

To jest uwaga analogiczna jak w poprzednich przepisach, w związku z tym pozostawimy to pod rozwagę, bo należałoby wtedy wszędzie dokonać tego rodzaju regulacji. Przystępujemy do głosowania nad art. 30 w wersji zaproponowanej w druku.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 30? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 30 głosowało 12 posłów, przeciw było 6, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 18 posłów. Stwierdzam, że art. 30 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 31. Czy są uwagi do art. 31? Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Jeśli chodzi o uwagi Biura Legislacyjnego do art. 31, to są dwie. Pierwsza dotycząca nadania nowego brzmienia ust. 1, to jest poprawka nr 45. Naszym zdaniem należałoby ten przepis skrócić poprzez nadanie mu brzmienia: Prezes Trybunału określi w drodze zarządzenia regulamin wynagradzania pracowników Biura Służby Prawnej Trybunału. Jest to poprawka analogiczna do tej, która była zgłaszana przez Biuro przy okazji rozpatrywania regulaminu wynagradzania pracowników Kancelarii Trybunału. Natomiast druga poprawka do art. 31 dotyczy ust. 2 i doprecyzowania, iż chodzi o wynagrodzenie zasadnicze przewidziane dla dyrektora sądu apelacyjnego. To też jest analogia do tych przepisów, które dotyczą dyrektora Kancelarii Trybunału. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Uwagę dotyczącą art. 31 ust. 2 zmierzająca do doprecyzowania wynagrodzenia jako zasadniczego przejmuję jako własną poprawkę i poddaję pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 15 posłów, przeciw był 1, 1 wstrzymał się od głosu. W głosowaniu wzięło udział 17 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 31 wraz z przyjętą poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 31 wraz z przyjętą poprawką? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 31 głosowało 12 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 19 posłów. Stwierdzam, że art. 31 został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 32. Proszę, Biuro Legislacyjne.

**Legislator Łukasz Nykiel:**

Jeśli chodzi o art. 32, mamy propozycję legislacyjną zmierzającą do zastąpienia wyrazów „w sprawach nieuregulowanych” wyrazami „w zakresie nieuregulowanym”. Chodzi o ujednolicenie terminologii w ramach ustawy, analogicznie jak przy okazji art. 23. Natomiast mamy pewną wątpliwość co do tego przepisu. Przepis mówi o tym, że w sprawach czy też w zakresie nieuregulowanym w ustawie do pracowników Biura Służby Prawnej Trybunału stosuje się przepisy ustawy o pracownikach sądów i prokuratury. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, iż samo odesłanie znajduje się w zakresie asystentów sędziów sądów powszechnych, natomiast tutaj mamy do czynienia, poza asystentami sędziów Trybunału Konstytucyjnego, także z innymi pracownikami merytorycznymi tego Biura, między innymi pracownikami Wydziału Weryfikacyjnego i Wydziału Studiów, którzy będą wykonywać inne czynności niż asystenci sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Stąd wydaje nam się, że stosowanie prostej analogii jak w przypadku asystentów sędziów sądów powszechnych nie do końca jest właściwe. Naszym zdaniem należałoby się zastanowić nad odesłaniem albo do wszystkich pracowników Biura Służby Prawnej do ustawy o pracownikach urzędów państwowych, albo w zakresie asystentów odesłanie do ustawy o pracownikach sądów i prokuratury, a w zakresie pozostałych pracowników Biura Służby Prawnej do pracowników urzędów państwowych. Natomiast jeśli chodzi o propozycję czysto legislacyjną, to jest ona zawarta w poprawce nr 47.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Dziękuję bardzo. Uwagi ogólne dotyczące art. 32 będą jeszcze przedmiotem rozważań, natomiast jeżeli chodzi o doprecyzowanie, to przejmuję tę poprawkę i poddaję pod głosowanie. Chodzi o poprawkę określoną w propozycji nr 47.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem poprawki głosowało 16 posłów, przeciw było 3, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 19 posłów. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad całością art. 32 wraz z przyjęta poprawką.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 32? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Za przyjęciem art. 32 głosowało 13 posłów, przeciw było 7, nikt się nie wstrzymał od głosu. W głosowaniu wzięło udział 20 posłów. Stwierdzam, że art. 32 został przyjęty.

Na tym chciałbym zakończyć prace w dniu dzisiejszym, bo i tak nie zdążymy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Panie przewodniczący, myślę, że moglibyśmy jeszcze spokojnie chwilę popracować. Proszę zwrócić uwagę, że teraz będzie mniej konfliktowych rzeczy. Warto, żebyśmy dzisiaj jeszcze godzinę popracowali. Jak pracowaliśmy do 2.00 czy 3.00 to i do 22.00 możemy popracować. Zawsze się państwo szczyciliście tym, że jesteście twardzi, że potraficie całą noc pracować, że wam zależy. Dzisiaj chcę powiedzieć, że to, co zrobiliście w Dziale II to jest wielki postęp i to naprawdę jest wielkie osiągnięcie, bo przywracacie bardzo wiele sensownych rozwiązań.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Mówi to jak ojciec narodu. No dobrze, słuchamy.

**Poseł Robert Kropiwnicki (PO):**

Proszę posłuchać, bo to jest rzeczywiście tak, że jak student przychodzi piąty raz zaliczać to samo i w końcu mu się daje 3- i mówi, dobrze, w końcu się czegoś nauczyłeś.

**Przewodniczący poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):**

Panie pośle, ale to wszystko zakrawa na śmieszność. Zawsze pan atakuje, że pracujemy po nocach, a jak skończyliśmy wcześniej, to pan protestuje. Dziękuję, drodzy państwo.

Przerywam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do dnia jutrzejszego do godziny 13.00.